

УВОД

Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину ("Службени гласник Републике Србије", број 135/2004) утврђена је обавеза да се стратешка процена утицаја на животну средину врши и за планове у области просторног и урбанистичког планирања. Законом су утврђени услови, начин и поступак вршења процене утицаја планова на животну средину, у циљу обезбеђивања заштите животне средине и унапређивања одрживог развоја, интегрисањем основних начела заштите животне средине у поступак припреме и усвајања плана.

Одлуку о изради стратешке процене доноси орган надлежан за припрему плана, по претходно прибављеном мишљењу органа надлежног за послове заштите животне средине и других заинтересованих органа и организација.

За носиоца израде Извештаја о стратешкој процени утицаја Плана генералне регулације Црвенке на животну средину одређен је ЈП "Завод за урбанизам Кула - Оџаци" из Куле.

Извештајем о стратешкој процени су, на основу мултидисциплинарног начина рада, вредновани су и процењени могући значајни утицаји на животну средину до којих може доћи имплементацијом плана и дат је предлог мера за смањење негативних утицаја на животну средину.

1. САДРЖАЈ И ЦИЉЕВИ ПЛАНА ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЦРВЕНКЕ

1.1. Садржај Плана

1.1.1. Положај

Простор који припада К.о. Црвенка заузима укупну површину 6 512,3 ха. Простор дефинисан границом грађевинског реона насеља Црвенка је укупне површине 859,60 ха, грађевински реон је повећан за 93,87 ха. Потреба за повећањем радних зона и зона пословања условиле су повећање грађевинског реона.

Насеље Црвенка је смештено на контакту Бачке лесне заравни и лесне терасе. Карактеристично је да је насеље подигнуто на лесној тераси, ширење насеља на лесну зараван је започето тек 90-их година. Црвенка је типично равничарско ушорено насеље, са ортогоналном шемом улица и приближно уједначеним просторним обликом, са орјентацијом северозапад-југоисток, дуж главне саобраћајнице (регионалног пута Р-101) и Великог Бачког канала.

На раскршћу две главне саобраћајнице и "колонији шећеране" су се развијале централне функције: васпитање и образовање, здравство, култура, спорт, физичка култура, социјална заштита, објекти државних органа и локалне самоуправе, саобраћајних терминала, информативне делатности и комуникације, финансијска и административна седишта привредни, пословни простори, трговина, угоститељство, клубови и удружења грађана, паркови и друго.

1.1.2. Становање

Становање заузима већи део површина. Доминантни вид становања је породични, док је вишепородично становање заступљено у центру насеља и "колонији шећеране". У задње две деценије становање је усмеравано ка североистоку и већи део површина је приведен намени. Породично становање са воћарско - виноградарском делатношћу је по ободу - падини Телечке косе.

Насеље Црвенка карактерише висока индустријска развијеност, првенствено прехрамбена индустрија. Радне зоне су формиране и концентрисане по сродним гранама, прехрамбена индустрија на истоку између коридора: железничке пруге, Великог Бачког канала и регионалног пута Р-101, унутар ове радне зоне је и грађевинско предузеће. Индустрија грађевинског материјала развијала се на одсеку Телечке косе чија се глина експлоатише. Јужно је изграђен погон за металопрерађивачку обраду. Повећање површина радних зона и формирана зоне пословања дефинисана је на улазно излазном правцима, дуж регионалног пута Р-101.

Унутар насеља изван радних зона у стамбеним блоковима евидентирани су бесправно саграђени мањи погони производње алкохола, алкохолних и безалкохолних пића, мини кланица крупне стоке и објекти за прераду меса.

1.1.3. Привреда

У насељу своју делатност обављају грађевинска предузећа, центри за прикупљање секундарних сировина и погони за прераду дрвета.

Унутар насеља развијене су терцијане делатности и добро покривају насеље што се нарочито односи на трговину различитим производима и услужно занатство. Туристички капацитети су недовољни и реконструкција постојећих и изградња нових капацитета је неопходна. Угоститељство има довољно капацитета али су услуге на ниском нивоу. Посебно је развијен транспорт и пружање саобраћајних услуга - превоз робе.

Како су прописани услови за обављање јавног превоза и путника, да се исти могу једино испунити једино у склопу радних зона или зона пословања у смислу техничких услова, изградња нових објеката ће се по правилу усмеравати унутар наведених зона.

1.1.4. Физичко васпитање и образовање

Спортски објекти који су изграђени се задржавају, планирано је повећање површине објекта спортске хале, нова изградња спортских објеката омогућена је унутар свих зона.

Физичка култура деце одвијаће се унутар површина школских објеката и отворених спортских терена, спортска хала такође ће се користити за одвијање наставне и ван наставне активности деце. Осим тога у стамбеним блоковима омогућена је изградња терена за мале спортове и других објеката у функцији одвијања физичке активности деце.

Рекреативне површине су простори на којима се могу вршити повремене телесне активности. За обављање ових активности могу послужити све слободне неизграђене површине, парковске површине, заштитно зеленило, спортски објекти унутар насеља и у близини насеља.

Један од већих ван насељских спортско-рекреативних центара је на обронцима Телечке висоравни, на простору између Црвенке и Нове Црвенке чија је реализација започета.

1.1.5. Саобраћај

У области саобраћаја се задржава постојећа улична мрежа и дефинисане потребе за формирање нових које ће омогућити функционисање друмског саобраћаја:

Железница планира задржавање постојеће једноколосечне неелектрифициране пруге Бечеј-Сомбор за јавни путнички и теретни саобраћај, Просторним планом Републике Србије, железница задржава железничко земљиште и коридоре свих раније укинутих пруга.

Водопривредни објекти који су у обухвату плана: пловни магистрални канал ОКМ "Хс ДТД" Врбас-Бездан, паралелни канал I-64, мелиорационални канали који припадају подсистемима за одводњавање С-I, КЦ-III, и 02 Кула, наведени објекти се задржавају и обезбеђује пројектована функција и несметани услови одржавања

1.1.6. Инфраструктура

Водоводна мрежа и водозахват

Водоводна мрежа насеља је у лошем стању те је ој је потребна реконструкција. Велики део мреже је изграђен од азбест-цементних цеви што доводи у питање функционисање мреже у смислу одржавања задовољавајућег притиска. У наредном периоду се мора радити на санирању водоводне мреже у насељу.

Извориште насељског водозахвата се налази северозападно од насеља и тренутно задовоља потребе снабдевања водом становништва бар у количинском смислу. Међутим, евидентна је појава опадања статичког нивоа издани. Из тог разлога планом се разматра могућност коришћења првог нивоа издани и изградња постројења за прераду воде, као и изградња општинског водозахвата.

Фекална канализација

Системско решење фекалне канализације насеља гравитационим путем, тренутно изведено стање, као и оријентација насеља ка завршетку радова на изградњи колектора фекалне канализације у сваком смислу охрабрује. Следећи велики корак у смислу побољшања услова становања представља изградња постројења за прераду отпадних вода насеља Црвенка.

Уређај за прераду отпадних вода

Постојећим урбанистичким планом блока 39 и дела блока 57 је решена локација планираног постројења за прераду отпадних вода у насељу Црвенка, који би требао у потпуности да преради отпадне воде од грађана, док се отпадне воде индустрије, због специфичности излазних ефлуената требају посебно прерађивати.

Телекомуникациона инфраструктура и КДС

У насељу Црвенка ради једна јединица поштанске мреже која опслужује све поштанске услуге, као и неке посебно уговорене (наплата рачуна, штедња и сл)

Просторије поштанске јединице задовољавају потребе.

За потребе мобилне телефоније "Мобтел" поседује једну базну станицу са антенама монтираним на стубу ПТТ, а користи и РР коридоре Црвенка-Кула и Црвенка-Сивац.

Планом се предвиђа још 12 базних радио-станица контејнерског типа.

На простору обраде ЈП РТС нема постојећих ни планираних емисионих објеката . ТВ и ФМ предајника, постоји један репетитор ТВ и ФМ, не планирају се нови. Нема ни емисионих СТ и КТ предајника, нити се планирају. Нема ни постојећих нити планираних РР коридора РТС.

У насељу нема елемената кабловског дистрибутивног система (КДС), као ни заједничких антенских система.

Потребе за савременим комуникационим системом су евидентне обзиром на заостајање у информационом и информатичком смислу. Планира се кабловски дистрибуциони систем (КДС) који омогућује дистрибуцију великог броја ТВ програма, радијских програма као и локалне ТВ програме.

Електроенергетска мрежа

Потрошачи на простору обухваћеном планом напајају се електричном енергијом из јединственог електроенергетског система Србије. Основни објекат за снабдевање је трафостаница ТС 110/20кв "Црвенка" са два инсталирана трансформатора по 31,5 МВА.

Комунални објекти и површине

Планом генералне регулације Црвенке обрађени су основни насељски садржаји у области комуналне делатности: насељско гробље, решење

уклањања комуналног отпада до реализације Националне стратегије управљања отпадом на нивоу региона, насељски водозахват са постројењем за прераду пијаће воде (ППВ), уређај за пречишћавање санитарно-фекалних и технолошких отпадних вода (УПОВ), зелена пијаца, сточна пијаца, уклањање животињских лешева, топлане и други инфраструктурни објекти.

Зеленило

Паркови

Постојећи парк унутар зоне центра насеља се задржава и планирано је озелењавање делова обале канала Врбас-Бездан као парковских површина. Део слободних неизграђених површина унутар колоније шећеране су дефинисане за парк.

Парк-јеврејско гробље

Старо јеврејско гробље на крају села, према северу се задржава. Гробље је у простору дефинисано као парковска површина како би се исто сачувало.

Зона заштитног зеленила

Формирање заштитног зеленила је планом дефинисано на делу површина обале канала Врбас - Бездан, изван заштићеног обалног појаса којим се обезбеђује стална проходност за тешку грађевинску механизацију.

Заштитно зеленило потребно је формирати унутар радних зона, зона комуналних објеката и других објеката.

Рекултивацијом позајмишта глине у напуштеном копу планирано је формирање заштитног зеленог појаса уз радну зону блок 3.

Санацијом и рекултивацијом насељске депоније комуналног отпада планирано је подизање заштитног зеленог појаса.

На контакту различитих зона може се градити по правлима дефинисаним за зону која се повећава.

2. ВАЛОРИЗАЦИЈА ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

2.1. Природне карактеристике

Насеље Црвенка се налази у централним деловима Бачке, на контакту две геоморфолошке целине; Бачке лесне заравни и лесне терасе. Надморска висина на којој се налази насеље креће се од 83 м нм до 96 м нм, с тим што се надморска висина повећава од лесне терасе према лесној заравни.

Геолошке карактеристике

Приликом истраживања терена за потребе водоснабдевања у Црвенки, вршена су истраживања литолошког састава. За доњи део терена (лесна тераса), генерално гледајући утврђено је да преовлађују песковито - шљунковити седименти у горњим слојевима, док су у доњим слојевима глиновити са прослојцима песка. Први водоносни хоризонт је утврђен на дубини од 12,0 м до 54,0 м, други значајан водоносни хоризонт је на дубини од 102-115 м.

На горњим деловима терена, односно на лесној заравни дебљина лесних творевина се креће од 20 до 30 м, на појединим деловима и више. Телечка лесна зараван се састоји од леса и деградираног леса, лесоидне

суглине и глине. У подлози лесних творевина су старије квартарне и плиоценске творевине.

На Телечкој лесној заравни изостаје први водоносни хоризонт.

Геоморфолошке карактеристике

Насеље Црвенка је настало на контакту две морфолошке целине: Лесне заравни и лесне терасе.

Бачка лесна зараван, чије јужне делове називамо Телечка благо је заталасана лесна творевина. Највиши делови насеља налазе на овој морфолошкој целини где се коте крећу између 90 и 93 м нм

Лесна тераса је морфолошки гледано готово у потпуности равна. Надморска висина терена на простору лесне терасе се креће између 84 и 86 м нм.

Хидролошке карактеристике

Црвенка се налази на каналу Врбас-Бездан или Великом бачком каналу. Већи део насеља изграђен је на нижем равном терну између канала и обода Телечке, док је мањи део насеља и већи део индустријске зоне изграђен јужно од канала. На простору у непосредној близини канала режим подземних вода (прва издан) је под утицајем режима водосатаја у Великом каналу.

Максимални ниво воде у каналу је на коти 84,46 м нм, док је минимални на 83,0 м нм. Радни (устаљени) ниво воде у каналу је 83,45 м нм, што значи да је и на терену непосредно уз канал ниво воде на тој коти.

За остале делове терена могу се користити подаци са осматрачких бунара Б-227 који се налази северозападно од насеља на доњем терену, између регионалног пута Р -101 (Врбас -Црвенка-Сомбор) и Великог канала и бунара Б-208 који се налази на горњем терену.

Број бунара	кота терена	максимални ниво подземних вода	дубина подземних вода
Б-227	85,18 м	84,49	0,69
Б-208	95,96 м	93,72	2,24

Због проблема са високим нивоом подземних вода у једном делу насеља ископани су канали за оводњавање вода са подручја Црвенке који одводе воду у Велики канал. На простору насеља ископан је десни латерални канал 1/64 који почиње од фабричког круга шећеране пролази кроз стамбене зоне насеља и након укрштања са железничком пругом излази из грађевинског реона Црвенке. Овај канал служи као реципијент атмосферских и подземних са сливног подручја као и и процедурних вода Великог канала. Улива се у Велики канал низводно од устава и бродске преводнице у Врбасу. Југоисточно од насеља почиње такође латерални канала 1/61 који одводи воду са Телечке заравни и улива се у Велики бачки канал код преводнице у Врбасу

Поред основне функције дренарања терена и одвођења атмосферских вода са сливног подручја и један и други канал се користе као реципијенти отпадних вода индустрије на потезу од Црвенке до Врбаса. С обзиром да се канал 1/64 и даље задржава као реципијент отпадних вода фабрике шећера урађен је пројекат измештања дела канала 1/64 . По овом пројекту се планира његово зацевљење у већем делу, и он би се користио као реципијент отпадних вода индустрије (радних површина), док би се постојећа траса канала задржала и остала би у функцији дренаже атмосферских и подземних вода. У циљу заштите квалитета вода у овим каналима и у Великом бачком каналу урађен је Елаборат

привремене заштите канала у зони Врбас-Кула- Црвенка од загађења отпадним водама.

Сеизмолошке карактеристике

По основу Правилника о техничким нормативима за изградњу објеката високоградње у сеизмичким подручјима ("Сл. лист СФРЈ", бр. 31/81, 49/82, 29/83, 21/88 и 52/92) на простору Војводине, што значи и Црвенке је могуће очекивати максимални интензитет земљотреса од 8 степени МЦЗ скале, за повратни период од 500 година.

Законодавац је предвидео могућност посебних истраживања како би се утврдили пројектни параметри конкретних локација.

Климатске карактеристике

Климатске карактеристике простора, на којем се налаз Црвенка и шире, имају карактеристике умерено - континенталне климе са специфичностима субхумидне и микротермалне климе.

Просечна годишња температура ваздуха измерена на овом простору је 10,7 степени, најтоплији је месец јул са $T_c = 21,2^{\circ}\text{C}$ а најхладнији јануар са $T_c = - 0,9^{\circ}\text{C}$

Најчешћи ветар на овом простору је из југоисточног правца са 146%, затим по честини јављања долази северозападни ветар са честином јављања од 142%, најмању учесталост има североисточни ветар са 77%. Учесталост тишина је 110%.

Просечна годишња сума падавина на овом простору износи 589 мм, а за АП Војводину 588 мм.

2.2. Просторна организација насеља

Простор у обухвату плана је подељен по зонама- целинама : зона центра насеља, подцентар насеља, зона породичног становања, зона породичног становања са воћарско-виноградарском делатношћу, становање вишепородично, зона пословања, радна зона, зона спорта и рекреације, зоне заштитног зеленила, локације комуналних објеката и површина, лагуна, позајмишта глине, саобраћајне и инфраструктурне коридоре. На контакту различитих зона утврђених планом омогућена је градња објеката из суседне зоне у складу са правилима уређења и грађења који се односе за врсту објеката и радова који се гради.

2.3. Становање

Породично становање заузима највећи део површина насеља. Породично становање обухвата све видове становања у слободностојећим, двојним, у прекинутом и непрекинутом низу. У зони породичног становања омогућена је градња објеката породичног становања са или без пословног простора. Унутар зоне породичног становања омогућена је градња објеката који су у потпуности намењени пословној делатности, спорту, здравственој и социјалној заштити, образовању, култури и објеката за обављање других активности које су компатибилне са функцијом становања. За обављање делатности морају се применити мере и услови заштите животне средине прописани Законом о заштити животне средине.

Зона породичног становања са виноградарско-воћарском делатношћу дефинисана је по јужној падини Телечке косе. На овом простору се накада гајила винова лоза . Положај простора је погодан за узгој винове лозе и воћа на истом су делом подигнути нови засади ових култура. Изградња објеката породичног становања омогућена је у складу са дефинисаним условима за зону породичног становања.

За зону вишепородичног становања дефинисан је простор унутар блокова 65 и 83, део блока 66, објекти вишепородичног становања могу се градити и у зони центра насеља. Објекти вишепородичног становања могу се градити са или без пословне делатности.

2.4. Привреда

Зона пословања

Делови насеља означени блоковима 88,89,84 делови блокова 4, 40, 55, 58, 73, 75, 77, 70, 82, 46, 31, 8 и 9 дефинисани су за зону пословања.

Зона пословања намењена је обављању пословне делатности такозване мале индустрије (предузећа за финалне производе - монтажа, дорада), производног занатство, пословање (трговина, угоститељство, складишта, сервис и слично.

Унутар пословне зоне забрањена је изградња објеката за обављање делатности који су везане за прљаву технологију или за складиштење опасних, токсичних материја.

Унутар зоне пословања омогућена је градња објеката породичног становања. Објекат породичног становања може се градити унутар парцеле која је у функцији пословне делатности као други објекат на парцели или као једна грађевинска целина са пословањем уколико је то могуће (дозвољавају прописи којима се утврђују услови за обављање одређене делатности).

Радна зона

Површине дефинисане за радне зоне обезбедиће потребне површине за градњу привредних објеката. У моделу размештаја организације индустрије Црвенка се налази у оквиру Потиско-Бачке осовине. Развој индустрије се заснива на већ исказаним потребама за проширењем постојећих капацитета и захтевима за новим локацијама за изградњу уз постојећи регионални пут.

Унутар радних зона уз индустријске комплексе могу се градити објекти за различите привредне активности: производно занатство, складиштење и прераду сировинских ресурса, трговина, угоститељство и друго. Унутар радних зона могу се градити и објекти који прате индустријске капацитете и комплексе.

Повећање површина радне зоне уз постојеће површине дефинисани су блоковима 91,92 и 93. За градњу привредних објеката на овом простору су исказани захтеви потенцијалних инвеститора.

Радна зона фабрике шећера и фабрике алкохола је просторно ограничена минимална изградња доградња унутар постојећег комплекса угрожава функционисање унутрашњег саобраћаја. Постојећи простор захтева стално инвестирање и модернизацију постојеће технологије. Проширење радног комплекса могуће је на делу постојећих површина таложних поља унутар блока 85.

Планирана радна зона која се наставља на постојеће површине радног комплекса шећеране и шпиритане нема изграђених привредних објеката дефинисана је блоком 87. на локацији између железничке пруге Сомбор-Врбас и локалног пута Крушчић-Црвенка Како се налази у непосредној вези са железничком пругом и везу са локалним путем који обезбеђује повезивање са саобраћајницама вишег техничког стандарда ова радна зона даје могућност директног саобраћајно-транспортног повезивања.

Унутар ове радне зоне могуће је обезбедити и смештајне капацитете како за потребе пословних људи тако и потребе ловних туриста.

Радна зона дефинисана блоком 75 делом је у функцији привредних делатности: складишта и објекти у функцији обраде метала.

Ова радна зона такође као предходна је у непосредној вези са железничком пругом.

Радна зона издвојена у североисточном делу насеља је у функцији производних капацитета индустрије грађевинског материјала. На датом простору поред индустрије грађевинског материјала могу се градити и други производни капацитети којима је глина сировина.

Изградња на површинама дефинисаних радних зона у простору зоне уже заштите водозавхвата утврђене су мере заштите Елаборатом о зонама и појасевима санитарне заштите изворишта водовода у Црвенки.

2.5. Зона спорта и рекреације

Зоне спорта и рекреације су дефинисане на постојећим површинама: блок 30 поред постојећих објеката планирано је повећање површина за спорт и рекреацију. Део блока 66 постојећи објекти и површине спорта и рекреације се задржавају И омогућено је проширење на делове слободних површина у окружењу. Повећање површине за изградњу спортских објеката је дата иу центру насеља непосредно уз постојећу спортску халу.

Планиране површине за изградњу спортских објеката је на делу блока 58. Избор ове локације је определила близина водене површине канал Бездан - Бечеј и слободна неизграђена површина.

Изградња објеката који су у функцији спорта и рекреације омогућена је унутар зона породичног станиовања, пословних зона, радних зона, парковске површине, зона заштитног зеленила што се нарочито односи на површине уз канал Бездан-Бечеј и на североистоку- локација Црвеначки поток.

2.6. Зона комуналних објеката и површина

Планом генералне регулације Црвенке обрађени су основни насељски садржаји у области комуналне делатности: насељско гробље, решење уклањања комуналног отпада до реализације Националне стратегије управљања отпадом на нивоу региона, насељски водозахват са постројењем за прераду пијаће воде (ПППВ), уређај за пречишћавање санитарно-фекалних и технолошких отпадних вода (УПОВ), зелена пијаца, сточна пијаца, уклањање животињских лешева, топлане и други инфраструктурни објекти.

Насељско гробље је дефинисано као централно гробље, смештено је периферно, на граници грађевинског реона, у контактаној зони са породичним становањем са воћарско - виноградарском делатношћу. За тампон зону у односу на стамбене објекте могу се подизати воћњаци или

виногради. Површине дефинисане за насељско гробље омогућавају сахрањивање за временски период за плански период од 50 година.

Депоноване отпада

Уклањање отпада из насеља вршиће се у складу са Националном стратегијом, по том основу насељска депонија отпада је планирана за санацију и рекултивацију. Депоноване отпада се може вршити на постојећој депонији уз претходну санацију. Депоноване отпада се може вршити и на депонију у Кули која је у Националној стратегији управљања отпадом категорисана као званична депонија са могућношћу коришћења до 5 година.

Реализацијом Националне стратегије управљања отпадом, односно формирањем региона за управљање отпадом и потписивањем међуопштинских споразума о депоновану отпада, дефинисаће се локација регионалне депоније, трансфер станице, сакупљачких станица и сабирних центара у складу важећим прописима, а самим тим и начин депоноване отпада из насеља.

Зелена пијаца

Зелена пијаца се задржава на постојећој локацији. Зелена пијаца уколико се искаже потреба може се градити унутар зона становања, центра и подцентра насеља у складу са санитарно хигијенским условима.

Сточна пијаца

Простор одређен за изградњу сточне пијаце је у делу блока 26 на периферији насеља.

2.7. Зеленило

Паркови

Постојећи парк унутар зоне центра насеља се задржава и планирано је озелењавање делова обале канала Врбас-Бездан као парковских површина. Део слободних неизграђених површина унутар колоније шећеране су дефинисане за парк.

Парк-јеврејско гробље

Старо јеврејско гробље на крају села, према северу се задржава. Гробље је у простору дефинисано као парковска површина како би се исто сачувало.

Зона заштитног зеленила

Формирање заштитног зеленила је планом дефинисано на делу површина обале канала Врбас - Бездан, изван заштићеног обалног појаса којим се обезбеђује стална проходност за тешку грађевинску механизацију.

Заштитно зеленило по ободу насеља планом је дефинисано на површинама које су делом приведене намени блок 2, део блока 10, планирано је подизање заштитног зеленог појаса у блоку 1 како би се умањио негативан утицај на зону становања.

Заштитно зеленило потребно је формирати унутар радних зона, зона комуналних објеката и других објеката

Рекултивацијом позајмишта глине у напуштеном копу планирано је формирање заштитног зеленог појаса уз радну зону блок 3.

Санацијом и рекултивацијом насељске депоније комуналног отпада планирано је подизање заштитног зеленог појаса

На контакту различитих зона може се градити по правлима дефинисаним за зону која се повећава.

2.8. Инфраструктурни системи

Саобраћајна инфраструктура

Насеље Црвенка има повољан положај у односу на мрежу основних путних праваца друмског, железничког и воденог саобраћаја: регионални пут Р-101, железничка пруга Сомбор-Врбас са железничком станицом за теретни и путнички саобраћај и пловни канал Бездан- Врбас. Овакав положај уз реализацију планских поставки развоја саобраћајне инфраструктуре из Просторног плана Републике Србије и Просторног плана општине Кула су добра основа за бржи укупан развој овог места и саобраћајне инфраструктуре.

Д р у м с к и с а о б р а ћ а ј

Постојећа мрежа основних путних праваца и улична мрежа насеља, предвиђена је за реконструкцију и модернизацију, како би могла ефикасно и безбедно прихватити очекивано повећање саобраћајног оптерећења.

Деоница постојећег регионалног пута Р 101 , која пролази кроз насеље планирана је за измештање на обилазницу северно од насеља и иста добија категорију државног пута 1. реда, у складу са Просторним планом Републике Србије, чиме се повећава проточност саобраћаја , отклањају досадашњи негативни утицаји транзитног саобраћаја на животну средину у насељу. Ближу трасу и експлоатационо-техничке елементе ове обилазнице треба утврдити израдом одговарајућег урбанистичког плана. Напуштена деоница регионалног пута добија карактер државног пута 2. реда.

Потез постојећих локалних путева Крушчић- Црвенка- Н. Црвенка, планиран је као државни пут 2. реда (правац Оџаци- Б.Топола), с тим да је планирана обилазница овог пута, која се пружа југо-западну и северозападну страну насеља и повезује са планираном обилазницом пута 1. реда којом ће се усмерити транзитни саобраћај на овом правцу као и изворно- циљни саобраћај из и у радне зоне.

Ж е л е з н и ч к и с а о б р а ћ а ј

Коридор постојеће железничке пруге Сомбор- Врбас се задржава уз неопходна проширења на потезу планиране радне зоне за потребе изградње индустријског колосека. Железничку пругу и железничку станицу Црвенка неопходно је модернизовати. Необезбеђене пружне прелазе неопходно подићи на виши сигурносни ниво.

Задржава се земљиште напуштене железничке пруге Оџаци- Црвенка- Суботица док се на основу студије оправданости не донесе коначна одлука о њеној судбини. У наредном планском периоду неопходно је урадити студију оправданости за изградњу индустријског колосека од железничке станице до циглане у Црвенки постојећим коридором Црвенка- Н. Црвенка.

В о д е н и с а о б р а ћ а ј

Постојећи пловни канал Бездан- Бечеј задржава функцију пловног канала и исти треба реконструисати за пловидбу и обезбедити товаришта за потребе привреде Црвенке (Шећерана, Фабрика алкохола, Фабрика сточне хране и нове капацитете у планираној радној зони).

Електроенергетска инфраструктура

У простору унутар обраде налазе се трасе следећих далековаода 110кV;

-ДВ 110кV бр. 132/1 Сомбор1 - Црвенка и ДВ 110 бр. 132/2 Црвенка - Кула, који су део јединственог система електромережа Србије.

Потрошачи на простору обухваћеном планом напајају се електричном енергијом из јединственог електроенергетског система Србије. Основни објекат за снабдевање је трафостаница ТС 110/20кV "Црвенка" са два инсталирана трансформатора по 31,5 МВА.

Комплетна мрежа ВН је на 20кV напонском нивоу. Водови високог напона су углавном ваздушни, на бетонским стубовима, изведени проводницима АлЧе 3x50мм², мањи део је 3x35мм², а свега 1,8 км је високонапонски вод изведен бакарним проводницима 3x16 мм², на дрвеним стубовима.

Високонапонски кабловски водови су заступљени на деловима увода у ТС, делом у центру насеља и у оквиру комплекса фабрике шећера.

Водови високог напона су у добром стању.

НН мрежа је, такође, највећим делом изведена као надземна на бетонским стубовима, док је један део на дрвеним стубовима. У центру насеља НН мрежа је изведена подземним кабловима.

Напајање насељеног места Црвенка ће се у целости вршити са 20 кV напонског нивоа из ТС 110/20 кV Црвенка преко 20 кV извода "Црвенка 1", "Црвенка 2", "Липар", "Крушчић" и "Шећерана" из ТС 110/20 кV "Црвенка", а постоји веза за напајање преко 20 кV извода "Бачки Грачац" и веза са ЕД "Врбас". У постојећим трафо-станицама могуће је добити нове капацитете уграђивањем трансформатора максималне снаге за коју је дефинисана опрема.

Нове трафостанице биће по правилу МБТС или СТС, а по захтеву микролокације могу бити и уграђене у објекте. Микролокације истих ће се одређивати плановима разраде, односно условима за поједине локације.

ВН мрежа ће се изводити за потребе напајања нових трафо-станица, углавном као надземна, или реконструкцијом постојеће НН мреже у мешовите водове, мада где се то покаже као економски оправдано иста се може изводити и подземно. У циљу добијања функционалнијих локација могуће је постојеће водове измештати или каблирати.

У коридору 110 кV далековаода није дозвољена изградња објеката без сагласности власника ДВ.

НН мрежу у централним деловима насеља, парковским површинама, у зонама вишепородичног становања, у радним зонама, као и зонама за спорт и рекреацију обавезно каблирати. На периферним деловима насеља мрежа ће бити надземна, грађена на бетонским и челично-решеткастим стубовима, али такође где се то покаже као економски оправдано иста се може изводити и подземно.

Телекомуникациона и РТВ инфраструктура

У насељу Црвенка ради једна јединица поштанске мреже која опслужује све поштанске услуге, као и неке посебно уговорене (наплата рачуна, штедња и сл).

Просторије поштанске јединице задовољавају потребе.

Предлаже се могућност отварања једне мање шалтерске поште са једном шалтерском службом, на погодној локацији (по предлогу из просторног плана општине у колонији шећеране).

Неопходно је поставити нове поштанске сандучиће, нарочито у новим насељима.

Постојећа телефонска централа је крајња спојена међумесним оптичким ТТ каблом и радио-релејним путем са чворном централом у Кули.

Кроз насељено место пролази магистрални оптички ТТ кабел: Нови Сад – Врбас – Црвенка – Сомбор и међумесни симетрични ТТ кабел: Црвенка – Нова Црвенка.

На подручју насеља Црвенка "Телеком Србија" поседује РР коридоре на релацијама Сомбор – Црвенка и Кула –Црвенка.

За потребе мобилне телефоније "Мобтел" поседује једну базну станицу са антенама монтираним на стубу ПТТ, а користи и РР коридоре Црвенка-Кула и Црвенка-Сивац.

Планом се предвиђа још 12 базних радио-станица контејнерског типа.

Од постојећих базних станица у подручју насеља Црвенка МТС има две базне станице у раду. У наредном периоду МТС планира постављање нових базних станица, али њихова мобилној телефонији, тако и од повећања броја нових сервиса и услуга.

На простору обраде ЈП РТС нема постојећих ни планираних емисионих објеката .

ТВ и ФМ предајника, постоји један репетитор ТВ и ФМ, не планирају се нови. Нема ни емисионих СТ и КТ предајника, нити се планирају. Нема ни постојећих нити планираних РР коридора РТС.

У насељу нема елемената кабловског дистрибутивног система (КДС), као ни заједничких антенских система.

Потребе за савременим комуникационим системом су евидентне обзиром на заостајање у информационом и информатичком смислу. Планира се кабловски дистрибуциони систем (КДС) који омогућује дистрибуцију великог броја ТВ програма, радијских програма као и локалне ТВ програме. Поред тога КДС као двосмерна мрежа нуди широк спектар дигиталних информатичких сервиса (интернет, телеметрије и сл). Изградња КДС у Црвенки треба да је примерена економско-техничким условима, а то значи да се уради савремена главна станица и примарна дистрибуција најсавременијим оптичким кабловима, а секундарна и терцијална дистрибуција коаксијалним кабловима. Поред полагања каблова КДС подземно треба планирати и коришћење постојећих ресурса за полагање самоносивих каблова на стубове телекомуникационе мреже и Електродистрибуције.

Гасоводна инфраструктура

Насељска гасоводна мрежа средњег и ниског притиска је реализована и у експлоатацији је. Снабдевање гасом се врши са магистралног гасовода Госпођинци - Апатин. Насеље има своју главну мерно регулациону станицу (ГМРС).

На средње притисни гасовод су прикључени индустријски потрошачи и на исти је планирано да се прикључе већи потрошачи, где сваки од потрошача има мерно регулациону станицу (МРС).

На ниско притисни гасовод су прикључена домаћинства (до сада је реализован око 100 прикључака)

Планирано је да се омогући снабдевање природним гасом свих потенцијалних потрошача.

Снабдевање природним гасом насеља Нова Црвенка планирано је прикључком на ГМРС Црвенка.

Водопривредна инфраструктура

Водозахват

Извориште насељског водоохвата се налази северозападно Црвенке, уз канал Бездан-Бечеј и уз пут Црвенка - Сивац, чине га 5 бушених бунара дубине 126 м укупне издашности око 25л/с, као и један бунар на подручју "ЦИГЛАНА" који је у употреби, али нема поузданих података о његовој издашности. Појединачна просечна издашност бунара је од 3-10л/с. Бунари су изграђени у линијском распореду, паралелно са Великим каналом. Бунари су са изгрђеним бунарским шахтом и само са основном електромашинском опремом

Водозахват насеља Црвенка тренутно задовољава потребе становништва у количинском смислу. Како је задатак сваког модерног водозахвата заједно са водоводном мрежом "допремити довољне количине воде, под задовољавајућим притиском и одговарајућег квалитета" наслућује се потреба задовољења и друга два захтева. Тренутно задовољавајући квалитет сирове воде (узимајући у обзир непосредну близину индустријских објеката) може у догледном временском периоду бити доведен у питање, што назире израду насељског постројења за прераду пијаће воде. Мора се у оквиру ове тематике навести и проблем прецрпљивања издани, што потврђује евидентирани, константан пад статичког нивоа. Имајући у виду све наведено, може се констатовати да у ограниченом временском периоду локација водозахвата (уз проширење), може бити задовољавајућа, уз ограничења наведена у овом тексту. У сваком случају, препоручује се, у складу са Уредбом о утврђивању водопривредне основе Србије, потреба о регионалном водоснабдевању, о чему говори и Просторни план општине Кула, са плански утврђеном локацијом новог водозахвата.

Водоводна мрежа

Систем за прикупљање и транспорт бунарске воде до постројења за дистрибуцију јукупне дужине око 1 000м И различитог јер пречника од Ø150 до Ø350мм. Постројење за дистрибуцију воде налази се у црпној станици у којој се врши само хлорисање сирове воде. Хлорисана вода се цевоводима дистрибуира до потрошача у Црвенки, без било каквог претхиодног третмана.

Анализом постојећег стања насељске водоводне мреже, долази се до закључка да је потребна темељна реконструкција исте. Велики део постојеће мреже је изведен од азбест цементних цеви којима је протекао рок трајања. Тај податак доводи у питање функционисање целе мреже у смислу немогућности задовољења довољног притиска у мрежи (долазиће до пуцања старих дотрајалих цеви). Посебно се мора повести рачуна о уличним фазонским елементима (затварачи, улични хидранти, ..). Велики део поменутих инсталација је спреман за замену или недоступан.

Евидентирани проблем ће у случају реконструкције мреже или хаварија изискивати блокаду у водоснабдевању већег дела насеља. На крају се мора констатовати да тренутно привидно задовољавајуће стање у водоснабдевању не сме успавати, те да се активно мора радити на санирању насељске водоводне мреже.

Атмосферска канализација

Мрежа отворених јаркова за евакуацију атмосферских вода из насеља, у смислу заступљености задовољава. Оно о чему се мора водити рачуна у будућности је потреба редовног одржавања, те уклањање препрека у раду атмосферске канализације као што су неправилно изведени колски прилази. У сваком случају се јавља потреба да се одређене деонице зацеве, у смислу квалитетног и савременог урбанистичког решавања, поготово центра насеља. У овоме свакако треба имати меру, јер зацењене деонице уз квалитет рада, носе са собом и проблем тежег одржавања.

Фекална канализација

Системско решење фекалне канализације насеља гравитационим путем, тренутно изведено стање, као и оријентација насеља ка завршетку радова на изградњи колектора фекалне канализације у сваком смислу охрабрује. Следећи велики корак у смислу побољшања услова становања представља изградња постројења за прераду отпадних вода насеља Црвенка.

Уређај за прераду отпадних вода

Постојећим урбанистичким планом блока 39 и дела блока 57 је решена локација планираног постројења за прераду отпадних вода у насељу Црвенка, који би требао у потпуности да преради отпадне воде од грађана, док се отпадне воде индустрије, због специфичности излазних ефлуената требају посебно прерађивати.

Комунална инфраструктура

Депоноване отпада из насеља се може вршити на постојећој депонији уз претходну санацију. Депоноване отпада се може вршити и на депонију у Кули која је у Националној стратегији управљања отпадом категорисана као званична депонија са могућношћу коришћења до 5 година.

Реализацијом Националне стратегије управљања отпадом, односно формирањем региона за управљање отпадом и потписивањем међуопштинских споразума о депонувању отпада, дефинисаће се локација регионалне депоније, трансфер станице, сакупљачких станица и сабирних центара у складу важећим прописима, а самим тим и начин депонувања отпада из насеља.

2.9. Заштита животне средине

У Просторном плану Републике Србије (ПП РС) у оцени стања животне средине извршена је категоризација насеља према степену загађености. По наведеној категоризацији Црвенка се налази у трећој (3) категорији, где су сврстана насеља која имају мало загађујућу индустрију, или индустрију која углавном емитује загађиваче са непријатним мирисима, и повећану количину индустријског и комуналног отпада. У локалитетима треће категорије се јавља проблем буке.

Просторни планом РС је планирано да Црвенка треба из треће (3.) категорије загађености пређе у четврту категорију (4.) загађености где су загађивања од прехранбене и текстилне индустрије и осталих индустрија са уграђеним системима за пречишћавање ваздуха и вода, великих сточних фарми. У овој групи су локалитети малих загађивача.

За реализацију одређења датих ПП РС, а у циљу обезберења заштите животне средине уређење и заштита простора се мора остварити применом одредби низа Законских и подзаконских прописа.

На основу Закона о стратешкој процени утицаја планских решења на животну средину за потребе израде овог плана донета је Одлука о изради стратешке процене утицаја Плана генералне регулације Црвенке на животну средину која је саставни део документације плана.

У зони центра и подцентра насеља и зонама око објеката социјалне и здравствене делатности (предшколске установе, школе, домови здравља и сл.) не планирају се делатности које подлежу процени утицаја на животну средину по основу Закона о процени утицаја на животну средину.

На простору радних зона, као и на осталом делу насеља (са изузетком центра и подцентра насеља и зона објеката социјалне, здравствене заштите и сл.) биће омогућено обављање делатности с тим да се морају применити мере и услови заштите животне средине прописани Законом о заштити животне средине, Законом о процени утицаја на животну средину, Уредбом о утврђивању листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину, правилницима којима се регулише обављање одређених делатности и условима надлежних органа и организација.

Санабдевање водом насеља ће се вршити из постојећег насељског водозавода за који је израђен Елаборат о зонама и појасевима санитарне заштите изворишта водоснабдевања Црвенке. Израђивач Елабората је "Хидрозавод ДТД" из Новог Сада.

Депонување отпада из насеља ће се одвијати у складу са Националном стратегијом управљања отпадом, по том основу се насељска депонија отпада мора санирати и рекултивисати. Депонување отпада се може вршити и на депонију у Кули која је у Националној стратегији управљања отпадом категорисана као званична депонија са могућношћу коришћења до 5 година.

Реализацијом Националне стратегије управљања отпадом, односно формирањем редиона за управљање отпадом и потписивањем међуопштинских споразума о депонувању отпада, дефинисаће се локација регионалне депоније, трансфер станице, сакупљачких станица и сабирних центара у складу важећим прописима, а самим тим и начин депонувања отпада из насеља.

Посебне услове уређења и заштите прописале су надлежне организације, органи и предузећа и исти су обрађени у Плану.

2.10. Природна добра

Након увида у регистар заштићених природних добара који води Завод за заштиту природе Србије утврђено је да се на подручју предвиђеном за израду урбанистичког плана не налазе заштићена нити предложена за заштиту природна добра.

Условима и мерама за спровођење плана утврдити за које објекте и радове је обавезна израда процене утицаја на животну средину ("Сл. гласник РС", бр. 135/04), и Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину ("Сл. гласник РС" бр. 135/04) као и пратеће подзаконске регулативе

Код заштите животне средине посебну пажњу посветити: Формирању заштитног зеленог појаса око насеља, јер се подизањем заштитних зелених површина пружају услови великом броју врста чија се станишта умањују услед нестанка салаша пружа услове великом броју врста чија се станишта смањују услед нестанка салаша и на тај начин се спречава опадање биодиверзитета подручја. Такође је значајно формирање зеленог појаса на граници између постојећих и планираних стамбених и радних зона.

Приликом озелењавања Великог бачког канала потребно је: избегавати коришћење старих инвазивних врста (Ацер негундо, Аилантхус glandулоса, Аморпха фрутицоса, Целтис оциденталис, Фрацинус пеннсулваница, Гледицицхиа трицхантоис, Лициум халимифолиум, Пратхеноциссус инсерта, Прунус серотина, Фалоппа јапоница, Робиниа псеудоацациа) учешће атохтоних дрвенастих врста треба да буде преко 50 %, очувати разноврсност физиогномије тј. спратовности вегетације.

Падине Телечке обрасле су ливадско - степском вегетацијом у чијем саставу су заступољене заштићене биљне врсте. Ово подручје је изузетно угрожено одлагањем отпада и другим активностима којима се уништавају малобројни фрагменти са остацима степе на лесу.

Колектори отпадних вода (фабрике шећера "Црвенка" и фабрике алкохола "Панон" због присуства велике количине органске материје у отпадним водама, представљају гнездилишта сабљарке, црвеноноге властелице, црноглавног галеба и обичне чигре, врсте заштићене као природне реткости Уредбом о заштити природних реткости ("Службени гласник РС", бр. 50/93). Са друге стране еутрофизација воде има за последицу смањење садржаја кисеоника. У таквим условима угрожен је опстанак већине водених организама због чега је неопходно извршити одговарајући третман отпадних вода пре испуштања у крајњи реципијент. Због присуства ретких и угрожених врста на овом простору током и реконструкције уређаја за пречишћавање (у складу са квалитетом и квантитетом ефлуента) неопходно је тражити услове овог Завода.

Решење инфраструктуре усагласити са свим актуелним прописима, како би се обезбедило очување квалитета ваздуха, воде и земљишта. У складу са динамиком изградње канализационе мреже неопходно је извршити одговарајуће димензионисање за реконструкцију и проширење постојећег уређаја за пречишћавање отпадних вода (са свим неопходним фазама у пречишћавању) тако да квалитет ефлуента буде једнак или бољи од квалитета воде крајњег реципијента.

У поступку планирања простора као један од приоритета утврдити рационално коришћење земљишта за изградњу. Обзиром да је тенденција пољопривредне производње у правцу производње здраве хране, препорука је да се на предметном простору не планира изградња нових ни проширење постојећих индустријских комплекса који представљају проблем са становишта заштите животне средине.

Утврдити стање квалитета, потенцијале и капацитете артешких вода као природног ресурса, као и потребе заштите изворишта за водоснабдевање и предузети све мере за спречавање њиховог загађења.

На простору обухвата плана неопходно је извршити санирање и рекултивацију постојећих локација за одлагање комуналног и индустријског отпада које не задовољавају законски прописане критеријуме).

Током израде плана неопходно је имати у виду да се уређење простора заснива на обавезама утврђеним одредбама Закона о заштити животне средине које се односе на обавезну документациону основу пројекта и обавезу извођача радова да уколико у току радова наиђе на природно добро које је геолошко-палеатнолошког или минерално-петрографског порекла дужан да о томе обавести Завод за заштиту природе и да предузме све мере како се природно добро не би оштетило до доласка овлашћеног лица.

Обрађивач је обавезан да поштује све одредбе које се односе на заштиту животне средине утврђене Законом о заштити животне средине, другим прописима и важећим плановима вишег реда.

Завод за заштиту природе Србије укључен је у поступак израде Програма за израду Урбанистичког плана насеља Црвенка, полазећи од потребе дефинисања услова за које је надлежан овај Завод, а који се односе сагласно чл 41. и чл. 42. Закона о планирању и изградњи ("Сл. гласник РС", бр. 47/03) на правила уређења простора и правила грађења.

2.11. Непокретна културна добра

У Црвенки за сада нема утврђених непокретних културних добара.

Евидентиране непокретности под претходном заштитом

На основу утврђених градитељско - урбанистичких архитектонских, историјских, културолошких и археолошких вредности сачуваног културног наслеђа Црвенке издвојена су културна добра са циљем њихове претходне просторне заштите и заштите кроз просторно планирање.

А. Просторно културно историјска целина

Евидентиране просторно историјске целине су Комплекс радничке колоније, Комплекс уз фабрику шећера и подруми за вино.

Б. Појединачни објекти

Сакрална архитектура

1. Римокатоличка црква (к.п. број 3021/1)

Профана архитектура

1. Улица Маршала Тита бр 59 (к.п. бр. 2896)
2. Улица Маршала Тита број 96 (к.п. бр. 2350/1),
3. Низ житних амбара лоцираних на обали канала (к.п. бр. 3145/1 и 3145/2)

Објекти техничке културе

1. Мост преко канала Бездан- Бечеј

В. Знаменита места

1. Спомен плоча на пословној згради индустрије грађевинског материјала "Јединство"
2. Старо јеврејско гробље на крају села, према северу. Потиче вероватно из 18. века

Г. Археолошки локалитети

Археолошка зона заштите обухвата обе обале канала који је данас регулисани бивши природни водоток. На овом простору очекује се већи број археолошких локалитета из различитих периода.

На археолошким локалитетима 31 налазе се остаци касно средњевековних насеља на локалитету 34 налазе се остаци касно античког насеља које је припадало Сарматима у 4 и 5 веку.

2.12. Угроженост подручја од елементарних непогода

У елементарне непогоде по Закону спадају поплаве од спољних и унутрашњих вода, земљотреси, олујни ветрови, град, суша, снажни наноси клизање земљишта, епидемије болести већих размера и слично што може угрозити становништво и изазвати материјалне штете већег обима.

Подручје Црвенке у погледу елементарних непогода може бити изложено могућим земљотресима до 8⁰ МЦЗ скале. Могући су пожари већих размера, медицинске катастрофе (епидемије) различита загађења воде, земљишта и ваздуха.

Угроженост од земљотреса

Подручје Црвенке је изложено могућем земљотресу јачине до 8⁰ који је окарактерисан као штетан. Код потреса ове јачине већина објеката претрпљује оштећења и један део објеката се руши, многи постају неупотребљиви за становање. Активирају се клизишта и одрони, а из влажних терена избија песак и муљ. Као последица земљотреса може бити и избијање пожара већих размера, изливање водовода и канализације, кидање електроинсталација, рушење слабијег грађевинског фонда, могуће људске жртве и велике материјалне штете.

Мере заштите у случају земљотреса односе се на планирану изградњу земљишта, густину насељености, системе изградње техничке мере заштите код изградње објеката.

Угроженост и повредљивост у случају ветра, снега снежних нанаоса, леда и града и мере заштите

На територији Црвенке преовлађују југоисточни и северозападни ветрови чије максималне јачине могу бити до 26,6 м/сек или 96 км на час. Дејство јаких ветрова може да изазове кидање инсталација, чупање дрвећа, прекид саобраћаја, а у зимском периоду услед јаког ветра и снега могу се стварати сметови, што доводи до угрожавања саобраћаја, снабдевања и санитетског збрињавања.

Угроженост и повредљивост мреже саобраћаја у насељу може бити и због залеђених коловоза, а лед може довести до прекида појединих инсталација. Услед града и леда може доћи до великих штета у пољопривреди, до уништавања усева, воћа, стамбених зграда и великих материјалних штета.

За смањење штетног дејства ветра планирано је подизање заштитно зеленила уз саобраћајне правце, канале и око комуналних објеката и површина.

Угроженост од поплава

Заштита од површинских вода спроводиће се преко изграђеног и планираног отвореног каналског система са потребом делимичног зацевљења на појединим деоницама.. Димензионисање система за одвођење атмосферских вода треба да одговара појави меродавне падавине и према томе ће се димензионисати мрежа и објекти на њој.

Заштита од подземних вода решиће се издизањем терена насипањем, изградњом канализације атмосферских вода, реконструкцијом и одржавањем отворене каналске мреже мелиорационих система.

Заштита приобалних простора од процедурних вода из канала Врбас – Бездан одржавањем латералних канала који имају функцију дренаже и насипањем простора на којима се појављују процедурне воде из канала.

Угроженост од пожара

Угроженост и повредљивост од пожара зависи од врсте објеката и његове конструкције, узајамног положаја неизграђених површина, степена искорићености простора, количине запаљивог материјала и атмосферско - климатских услова.

Да би се смањила угроженост од пожара у насељу извршено је издвајање радних зона од зона становања. Да би се смањила опасност од избијања пожара и евентуално брзо интервенисање у случају потреба потребно је придржавати се услова и мера датим од стране Министарства унутрашњих послова - Службе за заштиту од пожара и спасавање.

Епидемије

Према дејству појединчних фактора, физичке, хемијске, и биолошке животне средине, у условима мира, елементарних непогода и ратних разарања, треба пратити штетне утицаје јер су у тим условима нарушени односи у животној средини и штетно се одражавају на здравље становништва. Контаминирана пијаћа вода, интоксикације органског и неорганског порекла због садржаја високотоксичних материјала у водама и тлу, болести чији су проузрокивачи у контаминираној средини, лоши услови водоснабдевања и диспозиције чврстих и течних отпадака условљавају низак ниво личне и комуналне хигијене. Испољавају се видови аерозагађења, контаминације хране и друго.

Спречавање избијања епидемија болсети подразумева активни здравствени надзор, брзу дијагностику, хоспитализацију и лечење, дезинфекцију, дезинсекцију и дератизацију у зависности од конкретне ситуације.

Организовање покретних здравствених установа, са екипама за пружање помоћи на терену, снабдевање становништва исправном водом за пиће, смештај угроженог становништва и проблеми санације средине и отклањање отпадних материја су од изузетног значаја.

У случају епидемија већих размера сахрањивање умрлих ће се обављати на насељском гробљу за чије ширење има довољно простора.

Код епидемија сточних болести оставља могућност формирања сточног гробља у складу са важећим прописима за ову област.

3. КАРАКТЕРИСТИКЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ ПРОСТОРА КОЈИ МОЖЕ БИТИ ИЗЛОЖЕН НЕГАТИВНОМ УТИЦАЈУ

Квалитет животне средине на простору насеља је условљен постојећим природним карактеристикама и вредностима, као и односом човека према вредностима током коришћења природне средине.

Територија насеља са концентрисаним становништвом (10315 становника по последњем попису из 2002. године) и интензивним активностима представља потенцијално угрожен простор. У условима све интензивнијег начина рада и живота, односно због нагле урбанизације човекова средина је захваћена процесом деградације.

Насеље Црвенка има веома развијену прехранбену индустрију (Фабрика шећера "Црвенка", Фабрика алкохола "Панон", Фабрика бисквита "Јафа",) и друга индустријска постројења у којима се одвијају делатности које су потенцијални загађивачи простора, првенствено површинских и подземних вода.

Фабрика шећера "Црвенка" отпадне воде од истоара и прања репе и испушта у таложна поља у приближној колични од 250.000 м³ воде коју у лагунама ова вода се биолошки пречишћава. Квалитет пречишћене воде која се испушта у реципијент -канал И/64 није познат, јер се не врше мерења на месту упуштања. Аеробним процесима у лагунама ослобађају се непријатни мириси који се шире по околини.. Методом лагунирања отпадних вода одваја се муљ у годишњој количини од 30.000 тона који се талози у лагунама. Овај муљ се након испуштања отпадних вода у реципијент износи из лагуна и употребљава за попуњавање депресија, нивелацију терена, поправку насипа и друго. Квалитет муља је непознат јер се не врше његова испитивања.

Сатурациони муљ из процеса производње у количини од 30.000 тона се депонује на таложницама ("бела земља") . Овај муљ се природним путем суши и нигде се не износи него остаје у таложницама. Квалитет овог муља није познат.

У фабрици су вршена мерења емисије штетних и опасних материја на емитерима кречне пећи, сушаре и котлова 1 и 2.. На мерним местима кречне пећи и сушаре емисија штетних и опасних материја прелази граничне вредности емисије утврђене Правилником о граничним вредностима емисије, начину и роковима мерења и евидентирања података ("Службени гласник РС", бр. 30/97 и 35/97), док се на мерним местима котлова емисија штетних материја не прелази граничне вредности и не угрожава животну средину.

У фабрици су вршена мерења никвоа радне буке по основу Правилника о мерама и нормативима заштите на раду од буке у радним просторијама ("Службени лист СФРЈ", број 21/92). Ниво буке на највећем броју мерних места се налази у дозвољеним границама, изузев погона пресе, компресорске сале, код пумпи и код енергане где је ниво буке изнад дозвољене границе.

Мерење новоа комуналне буке нису вршена на простору ове фабрике.

Фабрика алкохола "Панон" своје расхладне воде у количини од 600.000 м³/год. испушта директно у канал. I /64. Према подацима добијеним од надлежних из ове фабрике квалитет упуштених вода одговара квалитету каналске воде. Џибра, отпадне воде од прања у погону и санитарно фекалне воде фабрике алкохола у количини од 250.000 м³/год. се упуштају у таложна поља, где се ове воде каскадно преливају таложне и делом испаравају . Вода из таложних поља фабрике алкохола се не испушта у реципијент. До сада се таложна поља фабрике алкохола нису чистила и квалитет муља у овим таложним пољима није познат. Ова фабрика емитује и следеће количине отпадних материја у

ваздух : прашкасте материје у количини од 920 кг/год., азотна једињења (НО) у количини од 60300 кг/год, сумпорна једињења (СО2) у количини од 220800 кг/год., једињења флуора (ХФ) у количини од 108 кг/год, једињења хлора (ХЦЛ) у количини од 314 кг/год.
Укупна површина таложних поља фабрике шећера и фабрике алкохола износе приближно 90 хектара.

Реципијент технолошких отпадних вода из ових фабрика је десна делта I /64 у коју се упуштају отпадне воде из процеса производње.

Индустрија грађевинског материјала "Јединство" је доставила своје податке о отпадним материјама које се појављују у процесу производње. То су гуме и разне врсте пластике (годишња количина пластике је око 1000 кг.). Отпадне воде (фекалне) ове фабрике се упуштају у септичке јаме које се налазе у фабричком кругу, док се отпадне воде од прања возила и машинских делова (разне масти и уља) сливају на околне земљане површине. Од отпадних материја које се испуштају у ваздух се појављује ЦО2 који настаје сагоревањем природног земног гаса и издувни гасови радних машина који су настали сагоревањем дизел горива. Годишња потрошња природног земног гаса је приближно 3.000.000 м3 или мазута као замене за гас 3.000 тона. Годишња потрошња дизел горива у овој фабрици је 80.000 литара.

Фабрика бисквита "Јаффа", је доставила своје податке у којима се наводи да је укупна годишња количина отпадних вода из ове фабрике приближно 35000 м3. Од наведене количине на процесне отпадне воде из погона Јаффа и Манч отпада 15000 м3. У поступку је пројектовање и извођење цевовода за технолошке воде са одвајачем масти. Санитарне воде се у годишњој количини од 8000 м3 се пречишћавају путем биодиска и упуштају у реципијент. Укупна годишња количина чврстог отпада из ове фабрике је 388 тона, од ове количине 241 тона се одлаже на насељску депонију и 147 тона отпада се упућује на рециклажу и даљу употребу.

Мерења буке у фабрици бисквита су вршена у радним просторијама где је ниво буке у дозвољеним границама изузев објекта силоса. Мерење буке у кругу фабрике нису вршена.

Мерења емисије димних гасова и прашкастих материја су вршена у близини котларнице на мазут, где је ниво наведених честица био у висини дозвољених граница, након преласка на природни гас емисија штетних честица у ваздух је свакако смањена.

С обзиром да не располажемо подацима о мерењу квалитета отпадних вода које се упуштају у канал делта I/64, стање квалитета воде у овом каналу је непознато. На основу достављених података о количинама отпадних вода и начину њиховог пречишћавања може се предпоставити да постоји одређен степен загађености воде у каналу I /64. Потврда томе су и подаци који смо добили од Републичког хидрометеоролошког завода који је вршио контролу квалитета површинских вода на територији општине Кула на једном мерном месту, на каналу Врбас – Бездан на профилу Мали Стапар, и два мерна места на територији општине Врбас. Подаци показују да квалитет воде у ОКМ (Врбас-Бездан) је испод захтевне класе, нарочито на профилу Врбас где се упуштају воде и из канала I /64 и где је квалитет отпадних вода на овом профилу ван класе и последица је кумулативног загађивања која су настала на територији општина Врбас и Кула.

Табела: Класе бонитета водотока

Водоток	профил	Година контроле				
		2000	2001	2002	2003	2004
Канал Врбас-Бездан	Мали Стапар	-	III	III	III	III/IV
Канал Врбас-Бездан	Врбас 1	III	III/IV	III/IV	III/IV	III/IV
Канал Врбас-Бездан	Врбас 2	ВК	ВК	ВК	ВК	ВК

Из ове табеле се може видети да ни на једном мерном месту на каналу квалитет не одговара прописаној класи вода по основу Уредбе о категоризацији вода међурејубличких водотока међудржавних вода и вода обалног мора Југославије и да на прфилу Врбас 2 квалитет воде је сврстан у ванкласну категорију, што значи потпуно деградирани водотоци.

Квалитет вода на профилу Врбас 2 је настао услед кумулативног загађивања на потезу канала Црвенка-Кула –Врбас, како је и наведено. На простору насеља се обављају и друге привредне и остале активности које такође могу довести до загађивања вода али се не врше мерења нити се располаже са поузданим подацима о врстама и нивоима загађења. из ових извора.

Према томе загађивачи вода (површинских и подземних) су индустријски комплекси који своје отпадне воде упуштају у десну делту И/64 и канал Врбас – Бездан и у септичке јаме, као и домаћинства и установе које своју непречишћену воду упуштају у септичке јаме или у систем канализације који функционише без уређаја за пречишћавање отпадних вода. Загађивање вода се врши и у пољопривреди употребом пестицида и минералних ђубрива, јер атмосферске падавине спирају ове материје из земљишта и односе у подземне воде чиме се врши њихово загађивање.

Одлагање смећа из домаћинстава у насељу је организовано од стране комуналног предузећа и да се оно врши на депонији ван насеља ова активност је делимично контролисана. Међутим, насељска депонија није у потпуности уређена према важећим прописима, сходно томе и на простору депоније и око ње постоји могућност загађивања земљишта.

Земљиште се загађује путем неправилно одлагања комуналног отпада, затим уношењем у њега отпадних вода путем септичких јама и употребом пестицида. Загађивање земљишта се може појавити и на таложним пољима фабрике шећера и фабрике алкохола, као и измуљавањем таложних поља фабрике шећера одлагањем муља на пољопривредном земљишту, квалитет муља је непознат јер се не врше његова испитивања

Загађивачи ваздуха су продукти сагоревања енергетских горива у проиловним фабричким комплексима, продукти сагоревања погонских мотора, моторних возила, нарочито возила који се крећу регионалним путним правцима. На квалитет ваздуха утичу котларнице за загревање пословних просторија, објеката колективног и индивидуалног становања..

На простору насеља, према достављеним подацима од општинског Одељења комунално -стамбену делатност, урбанизам и заштиту животне средине,се врше мерења комуналне буке само повремено тако да располажемо са подацима о мерењу буке која су су вршена у септембру 1997. године на три мерна места (на углу улице М. Тита и М. Пијаде код

основне школе, на углу улице М. Тита и В. Влаховића и у улици В. Влаховића ,колонија). На основу ових мерења је утврђено да се у насељу ниво буке у тренутку мерења кретао од 65 дБ(А) до 68 дБ(А), што у просеку износи 66 дБ(А) и изнад је прихватљиве границе о дозвољеном нивоу буке за дан 65 дБ(А) и да се ноћни ниво буке кретао између 46 дБ(А) и 63 дБ(А), што је неприхватљиво јер је дозвољени ноћни ниво буке 55 дБ(А). Ови подаци не могу послужити за утврђивање стварног стања о нивоу комуналне буке у насељу, јер да би се сагледало стварно стање комуналне буке испитивања се морају вршити континуирано.

Стање животне средине и степен њене загађености на простору насеља није у потпуности познато, јер се у насељу не врше редовна мерења квалитета животне средине и није утврђено "нулто"стање квалитета животне средине, те да се констатације о квалитету заснивају на претпоставкама на основу активности на простору, појединих повремених мерења нивоа загађености и података добијених од корисника простора који своје отпадне материје испуштају у животну средину.

На основу наведеног стања, постојећих података и активности на простору насеља могу се дефинисати зоне потенцијалне угрожености животне средине:

- **канал хидросистема ДТД (Канал Врбас –Бездан, канал 1-64),**
- **простори непосредне и уже зоне заштите изворишта водоснабдевања,**
- **уређај за прераду отпадних вода,**
- **простори радних зона,**
- **таложна поља фабрике шећера и фабрике алкохола**
- **коридор главне насељске саобраћајнице (Р-101)и коридор железничке пруге,**
- **коридор далековода 110 кВ,**
- **коридор средњепритисног гасовода са главном мерно-регулационом станицом.**

ове зоне представљају потенцијалне деградационе пуктове где је могуће да постоји или да ће се појавити појачано загађивање животне средине (аерозагађење, загађење површинских и подземних вода, загађење земљишта, бука, вибрације и сл), чији утицаји ће се применом прописаних мера заштите смањити или елиминисати (граф.прилог бр. 1).

4. РАЗМАТРАНИ ПРОБЛЕМИ ИЗ ОБЛАСТИ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ПЛАНУ И ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ИЗОСТАВЉАЊА ОДРЕЂЕНИХ ПРОБЛЕМА У ПОСТУПКУ ПРОЦЕНЕ

На предметном простору постоје зоне потенцијалне угрожености животне средине -деградациони пунктови, који у одређеној мери могу имати негативан утицај на животну средину.

Један од најзначајнијих проблема у погледу заштите животне средине на простору насеља је загађивање површинских и подземних вода отпадним водама из индустријских постројења и комуналним отпадним водама. По питању проблематике загађења вода канала ДТД (Врбас-Бездан) и њеног решавања рађене су бројне студије и елаборати ("Елаборат привремене заштите канала ДТД у зони Врбас - Кула - Црвенка од загађења отпадним водама", затим елаборат " Ревитализација

Великог бачког канала кроз Врбас" који је радио Норвешки Институт за истраживање вода –НИВА, затим акциони план "Смањење загађења за деонице канала Хс ДТД Врбас –Бездан и Бечеј-Богојево" које је радило водопривредно предузеће "Воде Војводине" и други).

Планом се предвиђа изградња мреже фекалне канализације која треба да обухвати комплетно насеље са уређајем за пречишћавање отпадних вода. На ову мрежу је планирано да се прикључе сва домаћинства, установе, пословни простори и део индустријских постројења која испуњавају прописане услове и уз одобрење надлежног комуналног предузећа.

Технолошке отпадне воде из процеса производње се морају пречишћавати до прописаног квалитета на месту настанка и пре упуштања у реципијенте канал I /64 и канал Врбас - Бездан.

Да би се здржала основна функција канала I/64 - одводњавање дела мелиорационог подручја и дренажа процедурних вода канала Врбас – Бездан, и да би се избегла дистрибуција великих количина отпадних вода које фабрика шећера и фабрика алкохола упуштају у овај канал који пролази кроз насеље, планирано је измештање дела трасе овог канала југозападно од насеља. У овај канал би се упуштале пречишћене отпадне воде из ових фабрика. Део трасе канала I/64 чије измештање се планира би био зацевљен.

Планом је разматрана и заштита изворишта водоснабдевања насеља. С обзиром да је квалитет површинских и подземних вода, на простору насеља и шире, угрожен и да се на простору изворишта водоснабдевања појавило интересовање за формирање радне зоне где су такође могућа загађивања подземних вода, приликом израде Програма утврђена је обавеза израде Елабората о зонама и појасевима санитарне заштите изворишта водоснабдевања Црвенке. Израдом овог Елабората је потврђена могућност формирања радне зоне на простору уже зоне заштите изворишта, уз примену прописаних мера заштите.

За депонију комуналног отпада ће се користити постојећа локација североисточно од насеља. Ова локација ће имати привремени карактер до формирања мреже регионалних депонија. Депоновање отпада се може вршити на депонији у Кули која је у Националној стратегији управљања отпадом категорисана као званична депонија са могућношћу коришћења до 5 година. Реализацијом Националне стратегије за управљање комуналним отпадом и потписивањем међуопштинских споразума о депоновању отпада за регион за одлагање отпада коме припада општина Кула, а самим тим и насеље Црвенка, биће дефинисана локација регионалне депоније, трансфер станице, сакупљачких станица и сабирних центара у складу са важећим прописима.

Одвоз угинулих животиња најчешће се обавља директним преузимањем и превозом до прерађивачких капацитета. Уколико се укаже потреба омогућено је да се обезбеди локација посебна површина за смештај контејнера –фрижидера за прихват угинулих животиња. Простор за смештај контејнера (фрижидера) опремити у складу са правилником. У случају епидемија сточних болести (већег обима угинућа) простор - локација сточног гробља биће утврђена у складу са Законом.

Таложна поља фабрике шећера и фабрике алкохола се задржавају и у наредном планском периоду. Потребно извршити испитивање квалитета отпадних вода које се испуштају у реципијенте као и квалитет муља у

овим пољима. Иде се у правцу смањења и рецикулације вода у процесу производње ових фабрика, али и проналажења могућности измена технологија у производном процесу како би се површина таложних поља смањила или потпуно елиминисала и ова поља санирала и рекултивисала.

Реализација планиране електроенергетске инфраструктуре, уз поштовање свих потребних мера са аспекта заштите животне средине неће довести до негативних утицаја, сем коридора далековода од 110 кВ, те проблеми у Плану везано за електроенергетску инфраструктуру нису ни разматрани.

У коридору далековода 110 кВ није дозвољена изградња објеката без сагласности власника далековода.

Негативни утицаји саобраћаја на квалитет животне средине у Црвенки постоји. Планирано је изградња обилазнице постојећег регионалног пута Р 101 (Кула – Црвенка – Сомбор) и локалног пута Крушчић -Црвенка и његова веза са планираном обилазницом Р -101 (планираним путем 1. реда). Овим мерама би се постигло смањење негативних утицаја саобраћаја на животну средину.

Железничка пруга простору насеља има ободно пружање, планирано је да се ова пруга задржи са могућношћу проширења за потребе изградње индустријског колосека. Планира се такође да се железничка пруга и железничка станица у Црвенки модернизују . Необезбеђене пружне прелазе потребно је подићи на виши сигурносни ниво. Железнички саобраћај својим манифестацијама делимично угрожава квалитет урбаног живљења у насељу због појаве буке, издувних гасова (пруга није електрифицирана) и вибрација.

Елиминација транзитног друмског саобраћаја по ободу насеља и смањење саобраћаја дуж главне насељске саобраћајнице ће знатно смањити аерозагађење и буку у оквиру овог урбаног простора. Поред тога, потребно је повећати и адекватно распоредити зелене површине у насељу што позитивно утиче на смањење буке и аерозагађења а има позитиван утицај и на микроклимацке карактеристике простора.

Постојећи коридори гасоводне инфраструктуре се и у планском периоду задржавају, као и обезбеђење мера заштите свих објеката гасоводне инфраструктуре, а посебно средњепритисног гасовода и ГМРС од акцидентних ситуација.

Приликом изградње гасоводне инфраструктуре, су обезбеђени и посебни услови од надлежних институција. Под претпоставком да су сви услови надлежних органа и организација испоштовани, с обзиром да они подразумевају све мере заштите са аспекта заштите животне средине. Проблеми из области заштите животне средине, везани за телекомуникациону инфраструктуру нису разматрани у Плану, с обзиром да изградња планиране и експлоатација постојеће нема негативних утицаја на животну средину.

Изградња антенских система за потребе остваривања радио-релејних веза мобилних телекомуникација, кабловског дистрибутивног система, интернета, радија и телевизије, који ће се у актуелном периоду реализовати, нису разматрани као објекти који ће имати негативан утицај на животну средину, с обзиром да се негативан утицај огледа у нејонизованом зрачењу које емитују антенски системи, на веома блиским растојањима изворима зрачења од свега неколико метара, а и узимајући у обзир да се приликом одређивања локација ових објеката, као и изградње, предузимају мере да се негативан утицај на животну средину сведе на минимум (постављањем извора ових зрачења, антена, на веће

висине, на антенске стубове или друге више објекте, онемогућавањем приступа).

II ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

У Просторном плану Републике Србије у оцени стања животне средине извршена је категоризација насеља према степену загађености. Према овој категоризацији Црвенка се налази у трећој категорији где су насеља која имају мало загађујућу индустрију или индустрију која углавном емитује загађиваче са непријатним мирисима и повећану количину индустријског и комуналног отпада. У локалитетима треће категорије се јавља проблем буке. Просторним планом РС је планирано да Црвенка треба из треће категорије загађености пређе у четврту категорију загађености где су присутна загађења од прехранбене и текстилне индустрије и осталих индустрија са уграђеним системима за пречишћавање ваздуха и вода, великих сточних фарми. У овој групи су локалитети малих загађивача.

Циљеви стратешке процене у контексту заштите животне средине и природних вредности су:

- комунално опремање насеља
- изградња обилазнице и унапређење саобраћајне инфраструктуре,
- повећање зеленог фонда, посебно заштитног зеленила,
- савремено управљање комуналним отпадом и сточним лешевима у складу са Националном стратегијом управљања отпадом,
- рекултивација депоније и другог деградираног земљишта,
- заштита, очување и унапређење природних вредности.

Основни циљеви стратешке процене у области водопривреде:

- побољшање снабдевања водом свих корисника,
- осигурање повољног режима коришћења и заштите подземних вода,
- довођење квалитета површинских вода на прописани ниво,
- успостављање новог система организовања активности у контроли загађивача и загађености, превентивном деловању, стварању информационе основе и санације постојећег стања,
- реструктуирање привреде са ослоном на чисте технологије чија је примена и најрационалнији пут у заштити околине,
- одређивање нивоа приоритета код примене директних мера заштите за плански период.

Општи циљеви у домену саобраћаја у оквиру простора обухвата Генералног Плана у смислу стратешке процене утицаја на животну средину су:

1. У области друмског саобраћаја – Нове саобраћајнице (обилазница, приступне саобраћајнице у оквиру радних зона, као и интерне саобраћајнице унутар самих зона) у оквиру простора обухвата формирати тако да се не наруши природна околина уз остварење контроле и очувања животне средине а негативне манифестације овог вида саобраћаја (на ваздух, земљиште, бука) довести у границе прихватљивости односно испод ГВИ.
2. У области железничког саобраћаја– пруге реконструисати и модернизовати у складу са новим технологијама уз обезбеђење

заштитних мера, и уз остваривање система интегралног транспорта (друмски → железнички) свих врста роба, како би се задовољиле нове тенденције у опслуживању превозних потреба простора како постојећих радних зона.

Са аспекта развоја **термоенергетске инфраструктуре** и заштите животне средине, циљеви стратешке процене на предметном подручју су:

- одрживост коришћења природних ресурса, добара и енергије и заштита животне средине,
- развој гасоводне инфраструктуре и коришћење природног гаса као еколошки најчистијег фосилног горива, чиме се у значајној мери доприноси очувању животне средине и побољшању животног стандарда.

Све планиране активности, везане за остварење циљева у области **електроенергетске и телекомуникационе инфраструктуре** на простору обухваћеном Планом, одвијаће се у смеру спречавања било каквог негативног утицаја на животну средину.

1. Приказ планом предвиђених решења у контексту заштите животне средине

Планом се не предвиђају варијантна решења, па сходно томе не предвиђају се ни варијантна решења у погледу заштите животне средине, изузев у случају да се не реализује Национална стратегија управљања отпадом када би се депоновање смећа вршило на депонији која мора бити лоцирана и уређена на прописан начин. Постоји и могућност да се депоновање отпада врши и на депонију у Кули која је у Националној стратегији управљања отпадом категорисана као депонија са могућношћу коришћења до 5 година.

III ПРОЦЕНА МОГУЋИХ УТИЦАЈА ПЛАНОМ ПРЕДВИЂЕНИХ АКТИВНОСТИ НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ СА МЕРАМА ЗАШТИТЕ

1. ПРОЦЕНА УТИЦАЈА РЕШЕЊА ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ СА МЕРАМА ЗАШТИТЕ

На простору насеља се не врше редовна мерења загађености животне средине, изузев мерења која су била повремена и односила су се на анализу комуналне буке.

С обзиром да на се на простору насеља не врше редовна мерења квалитета животне средине, није утврђено "нулто" стање животне средине, па се о загађености животне средине може говорити само на основу постојећих и планираних активности.

Најзначајнији проблем у погледу заштите животне средине на простору насеља је загађивање површинских и подземних вода отпадним водама из индустријских постројења и комуналним отпадним водама. По питању проблематике загађења вода канала ДТД (Врбас-Бездан) и њеног решавања рађене су бројне студије и елаборати ("Елаборат привремене заштите канала ДТД у зони Врбас - Кула - Црвенка од загађења отпадним водама", затим елаборат " Ревитализација Великог бачког канала кроз Врбас" који је радио Норвешки Институт за истраживање вода –НИВА, затим акциони план "Смањење загађења за деонице канала Хс ДТД Врбас –Бездан и Бечеј-Богојево" које је радило водопривредно предузеће "Воде Војводине" и други). Планом се предвиђа изградња мреже фекалне канализације која треба да обухвати комплетно насеље са уређајем за пречишћавање отпадних вода. На ову мрежу је планирано да се прикључе сва домаћинства, установе, пословни простори и део индустријских постројења која испуњавају прописане услове и уз одобрење надлежног предузећа.

До изградње фекалне канализационе мреже користиће се водонепропусне септичке јаме које ће празнити надлежно комунално предузеће.

Велики продуктори отпадних вода као што је фабрика шећера, фабрика алкохола и фабрика бисквита као и други привредни субјекти код којих се у процесу производње могу појавити велике количине отпадних вода, исте морају пречистити до прописаног квалитета и упуштати у реципијенте у складу са условима надлежних организација и прописаном ГВИ.

Фабрика шећера и фабрика алкохола своје отпадне воде упуштају у таложна поља (чија је површина приближно 90 хектара) и након таложења и аеробних процеса који се одвијају у овим пољима, ове воде се испуштају у реципијент десну делту I/64. У овим пољима па и у самој делти се развијају непоријатни мириси услед разградње органских материја.

У циљу заштите животне средине у насељу, а везано за ову проблематику планирано је и у фази спровођења је измештање и зацевљење дела латералног канала I/64 на простор изван насеља. Уколико дође до промене технологија у овим фабрикама и смањења количина отпадних вода из фабрике шећера и фабрике алкохола планирана је рекултивација и озелењавање таложних поља.

Као значајан проблем у заштити животне средине простора је и заштита насељског водозавода који се налази северозападно од насеља где је у једној линији повезано пет бунара и један бунар се налази источно од насеља на простору циглане. С обзиром да се у непосредној бизини бунара , односно насељског водозавода појавило велико интересовање за формирање радне зоне која је и дата овим Планом, за овај простор је урађен Елаборат о зонама и појасевима санитарне заштите изворишта водоснабдевања Црвенке. На основу овог Елабората утврђено је да постоји могућност формирања радне зоне уз преузимање мера заштите изворишта.

Зоне санитарне заштите изворишта у Црвенки које су дефинисане Елаборатом су одређене сагласно критеријумима дефинисаним Правилником, а на основу података који владају на изворишту (природни услови, режим експлоатације и зоне прихрањивања изворишта, карактери и потенцијална опасност од хаваријских загађења, капацитета и технологије пречишћавања захваћене подземне воде. Овим Елаборатом су утврђене и мере заштите дефинисаних зона.

Загађивање животне средине могуће је и на деоници регионалног пута Р 101 који пролази кроз насеље. То је један од разлога што је планирано

њено измештање северно од насеља при чему ће она добити категорију државног пута 1. реда у складу са Просторним планом Републике Србије, чиме се повећава проточност саобраћаја и отклањају негативни утицаји саобраћаја на животну средину у насељу. Напуштена деоница регионалног пута добија карактер државног пута 2. реда.

Потез постојећих локалних путева Крушчић –Црвенка – Нова Црвенка планиран је као државни пут 2. реда (правац Оџаци –Бачка Топола) с тим да је планирана обилазница овог пута која се пружа дуж југозападне и северозападне стране насеља и повезује са планираном обилазницом пута 1. реда. Њом ће се усмерити транзитни саобраћај на овом правцу као и изворно циљни саобраћај из и у радне зоне.

Депоноване отпада из насеља ће се одвијати у складу са Националном стратегијом управљања отпадом, по том основу насељска депонија отпада се мора санитрати и рекултивисати. Депоноване отпада се може вршити и на депонију у Кули, која је у Националној стратегији управљања отпадом категорисана као званична депонија са могућношћу коришћења до 5 година (период од 2004. -2009. године).

Реализацијом Националне стратегије управљања отпадом , односно формирањем региона за управљање отпадом и потписивањем међуопштинских споразума о депоновану отпада , дефинисаће се локација регионалне депоније, трансфер станице, сакупљачких станица и сабирних центара у складу са важећим прописима. Зеленило је битан чинилац у стварању здраве животне средине с обзиром да има видну улогу у одбрани од природно створених агресија као што су ветар екстремне температуре, ерозија, инсолација и друго и од вештачки створених агресија као што су бука вирбације, разне хемикалије, издувни гасови возила, индустријских постројења и слично.

Планско решење озелањавања заснива се на просторним огућностима и потребама заштите и оплемењавања простора насеља.

2.ВАРИЈАНТНО РЕШЕЊЕ У СЛУЧАЈУ НЕРЕАЛИЗОВАЊА ПЛАНА

У случају нереализовања активности, везаних за изградњу регионалних депонија, трансфер станица и сабирних центара, које су предвиђене Националном стратегијом управљања комуналним отпадом која је донета од стране Владе Републике Србије, комунални и нетоксични отпад ће се одлагати на санитарним депонијама које ће функционисати у складу са важећим Правилницима.

3. ПРОЦЕНА УТИЦАЈА ПЛАНИРАНИХ АКТИВНОСТИ НА:

3.1. Ваздух

Присутан је негативан утицај на ваздух у оквиру насеља који настаје од одвијања саобраћаја , нарочито у коридору главне насељске саобраћајнице, регионалном путу Врбас-Кула-Црвенка – Сомбор. Кумулативни утицаји саобраћаја , се јављају као последица рада мотора са унутрашњим сагоревањем. Како би се постојеће стање квалитета ваздуха довело у границе прихватљивости (ГВИ), потребно је предузети активне мере заштите, измештањем регионалног пута изван насеља, организованим подизањем заштитног зеленила, као и одгоравајућим мерама одржавања. У планском периоду потребно је тежити унапређењу квалитета ваздуха (који одговара свим захтевима живота у урбаној средини), кроз организовано спровођење свих мера заштите и утврђивањем мониторинга ваздуха као природног ресурса.

Загађивање ваздуха настаје и код појединих производних комплекса који у наредном периоду морају предузети мере да ова загађивања сведу на прописане вредности.

Функционисање гасовода неће утицати на квалитет ваздуха, јер гасовод функционише у контролисаном затвореном систему.

Приликом експлоатације (коришћења природног гаса за производњу топлотне енергије), односно сагоревања гаса, у атмосферу се емитују димни гасови (угљенмоноксид и водена пара) чија емисија неће прелазити дозвољене вредности. Емисије се појављују зими, код индивидуалних и комуналних корисника природног гаса, а код индустријских корисника током целе године. Ови утицаји су слабијег интензитета (испод ГВИ).

Одређене активности предвиђене Планом су усмерене у контексту заштите и унапређења квалитета ваздуха, а односе се на:

- унапређење комуналне инфраструктуре у насељима,
- изградњу обилазница и реконструкцију и модернизацију саобраћајне мреже,
- гасификацију насеља,
- повећање насељског зеленила, посебно категорије заштитног зеленила дуж саобраћајница, комуналних објеката, око радних зона и на деградираним површинама,
- адекватно одлагање комуналног отпада и сточних лешева, у складу са правилницима и Националном стратегијом управљања отпадом
- санација постојеће депоније са рекултивацијом, применом биотехничких мера, као и других деградираних површина (позајмиште бивше циглане).

3.2. Воду

Вода и водотоци, као добра од општег интереса за задовољење општих и појединачних потреба, под посебном су заштитом и користе се под условима и на начин који одређује Закон о водама.

Потенцијални извор загађења вода представља индустрија која продукује велике количине отпадних вода, и која се налази у окружењу изворишта водоснабдевања. Из тог разлога за потребе заштите изворишта насељског водовода урађен је Елаборат о зонама и појасевима санитарне заштите изворишта водоснабдевања Црвенке. Овим Елаборатом су дефинисане зоне заштите изворишта (графички прилог број 1.).

Постојећа и планирана индустрија ће у наредном планском периоду своје отпадне воде решавати пречишћавањем на месту настанка. Сви загађивачи вода вршиће њихово претходно пречишћавање кроз предtretман до нивоа квалитета који задовољава прописане санитарне, водопривредне услове и о остале услове. Атмосферске воде са зауљених и запрљаних површина морају проћи кроз предtretман) сепаратор уља, таложник) пре упуштања у атмосферску канализацију.

Отпадне воде из процеса производње већих загађивача као што је фабрика шећера и фабрика алкохола, се могу упуштати након пречишћавања (проимарног и секундарног) у реципијенте канал I /64 или канал Врбас –Бездан уз примену прописаних услова од надлежног водопривредног предузећа.

Као потенцијални извор загађивања земљишта и воде је неконтролисана употреба хербицида, пестицида и минералних ђубрива у пољопривредној производњи где се контаминира земљиште, али и подземне воде јер путем атмосферских талога ово загађивање спира и може доспети у подземне воде.

Пољопривредно земљиште се налази и окружује простор северозападне радне зоне у оквиру ког се налази и насељско извориште. До привођења планираној намени, на овом простору употреба хербицида, пестицида и осталих препарата, требала би да буде строго контролисана, посебно у ужој зони заштите, јер се неконтролисаним дугогодишњим коришћењем ових средстава, стварају предуслови за пролаз загађења до издани. У којој мери и концентрацији загађење може да стигне до издани са ових површина немогуће је прецизно проценити.

У насељу постоји само делимично изведена фекална канализација па се као могући загађивачи, јављају се напуштени бунари и септичке јаме са упојним бунарима преко којих се директно загађује подземље. У циљу заштите животне средине, до изградње фекалне канализационе мреже, неопходно је евидентирати све овакве бунаре и спровести одговарајуће радове конзервације.

Изградњом канализационих система за одвођење атмосферских и отпадних вода у насељу, спречиће се даља деградација површинских и подземних вода, при чему се мора водити рачуна да је уређај за пречишћавање отпадних вода у функционалном стању.

У погледу утицаја саобраћајне инфраструктуре на воду као природни ресурс, може се закључити да су ови утицаји на квалитет површинских и подземних вода релативно мали. Током транспорта се могу појавити мале количине течности које би својим изливањем угрозиле квалитет вода. Локални утицај на воде могу имати само акцидентне ситуације, у случају аутоцистерни, које превозе опасне материје и својим изливањем (расипањем) могу изазивати загађење земљишта и вода (мањег обима). Настанак ових акцидентних ситуација је повременог карактера, без потребе предузимања априорних мера заштите, јер су и локације случајне. На местима где су статистички утврђене могуће локације акцидената, могу се предузети мере које ће ублажити или минимизирати могуће настајање акцидентних ситуација (постављање ограда, зеленила).

У погледу утицаја саобраћајних манифестација како на квалитет површинских тако и подземних вода, потребно је нагласити евидентан утицај у току зимског периода на овај природни ресурс (со, камени агрегат), који су растворљиви у води и одводе се у локалне реципијенте, чиме је непосредно угрожаван квалитет подземних и површинских вода. У планском периоду потребно је вршити континуирану контролу количине средстава за одржавање путева у току зимског периода, чиме ће се обезбедити минимални утицај на овај природни ресурс. Сви планирани садржаји (објекти гасне и бензинске станице и сл.) који могу представљати потенцијални ризик, морају бити евидентирани и у оквиру њиховог технолошког процеса морају се предузети мере континуиране контроле евентуалних акцидентних ситуација.

Постојећа гасоводна инфраструктура нема негативних утицаја на воду као природни ресурс, а такође и све активности које се предузимају при изградњи гасоводне инфраструктуре, неће имати негативних утицаја на воду.

Укрштања гасовода са објектима водопривредне инфраструктуре морају бити изведена према условима од надлежне водопривредне

организације, те се на тај начин искључује било какав негативан утицај гасовода на воду и обратно.

3.3. Земљиште

Потенцијални извор загађивања земљишта је неконтролисана употреба хербицида, пестицида и минералних ђубрива у пољопривредној производњи где се контаминира земљиште, али и подземне воде јер путем атмосферских талога ово загађивање спира и загађује подземне воде.

Пољопривредно земљиште се налази и окружује простор северозападне радне зоне у оквиру ког се налази и насељско извориште. До привођења планираној намени, на овом простору употреба хербицида, пестицида и осталих препарата, требала би да буде строго контролисана, посебно у ужој зони заштите, јер се неконтролисаним дугогодишњим коришћењем ових средстава, стварају предуслови за пролаз загађења до издани.

У циљу заштите земљишта од загађења, за адекватно одлагање комуналног отпада ће се користити постојећа локација североисточно од насеља, у складу са важећим правилницима. Ова локација ће имати привремени карактер до формирања мреже регионалних депонија. Уколико на територији општине Кула буде лоцирана трансфер станица постојећа локација депоније ће бити рекултивисана.

У случају епидемија сточних болести и појаве већег броја угинућа стоке локација сточног гробља ће се утврдити у складу са важећим ветеринарско - санитарним и осталим прописима.

Током извођења земљаних радова - ископавања рова и затрпавања код изградње инфраструктурних система (инсталација електромреже, тт мреже и друго) у одређеној мери ће се нарушавати слојевита структура земљишта, односно доћи ће до краткотрајне деградације земљишта на месту извођења радова. Ови радови међутим немају негативан утицај на земљиште као природни ресурс, с обзиром да при оваквим радовима не долази до загађења земљишта. Приликом извођења ових радова земљиште је потребно довести у провобитно стање. С тога, планске активности на постављању инфраструктурних водова, немају негативног утицаја на земљиште.

Приликом изградње истражних бушотина, услед грађевинских радова, долази до краткотрајне деградације земљишта на месту извођења радова, које се након завршетка радова доводи у првобитно стање.

Утицај саобраћајне инфраструктуре на земљиште као природни ресурс, није сигнификантан, осим у акцидентним ситуацијама.

3.4. Природна добра

Планска решења неће утицати на заштићена природна добра с обзиром да се на простору обраде не налазе заштићена нити евидентирана природна добра које је потребно ставити под заштиту.

3.5. Становништво

Планиране активности ће унапредити квалитет животне средине предметног простора односно у функцији су смањења негативних утицаја постојећих активности у простору на здравље становника.

3.6. Насеље (архитектонско наслеђе)

Планом су предвиђене мере активне заштите предметног простора, које ће обезбедити очување архитектонског наслеђа.

3.7. Непоретна културна добра

У Црвенки нема за сада утврђених непокретних културних добара. На простору насеља се налазе евидентиране непокретности под претходном заштитом то су: просторно-историјске целине - комплекс радничке колоније, појединачни објекти – Римокатоличка црква, објекти профане архитектуре (3 појединачна стамбена објекта), објекти техничке културе – мост преко канала Бездан – Бечеј, знаменита места: спомен плоча на згради ИГМ Јединство и старо јеврејско гробље на крају села према северу и археолошке зоне – лева и десна обала канала, архолошки локалитет 31 – касно средњевековно насеље и 34 –остаци касног античког насеља.

Планирана концепција заштите непокретних културних добара заснива се на даљем истраживању, валоризацији и стављању под заштиту оних културних добара која испуњавају услове да би се ставила под заштиту у законски предвиђеном року.

3.8. Инфраструктуру

Планиране активности неће имати негативних утицаја на инфраструктурне системе, већ ће се даљом изградњом и развојем истих, постићи њихово боље и оптималније функционисање и коришћење, а у складу са одрживим развојем и заштитом животне средине. Насељска гасоводна мрежа средњег и ниског притиска је реализована и експлоатацији је. Снабдевање гасом се врши са магистралног гасовода Госпођинци-Апатин. Насеље има своју главну мерно -регулациону станицу (ГМРС).

Развој термоенергетске инфраструктуре на простору обухвата Плана биће у функцији привредног развоја, побољшања услова стандарда и живота, као и заштите животне средине. На такав позитиван тренд нарочито ће утицати стимулација развоја и коришћења алтернативних облика енергије.

Природни гас, са аспекта заштите животне средине, представља један од најповољнијих енергетских ресурса. Међутим, треба нагласити да не постоји ни један природни ресурс током чије експлоатације не долази до загађења животне средине.

Развој саобраћајне инфраструктуре у планском периоду је у складу са свим принципима одрживог развоја јер предвиђа изградњу облазнице чиме ће теретни саобраћај бити измештен из централне зоне и самог

урбаног ткива насеља. Ово планско решење ће повољно утицати и на промену свих параметара животне средине у оквиру урбаног простора што ће резултирати вишим квалитетом урбаног живљења. Негативна страна овог решења је заузимање плодног пољопривредног земљишта. Ипак овај аспект је занемарљив у поређењу са позитивним резултатима које ово решење носи.

Стање железничких пруга у оквиру постојећих коридора иницирају мере за минимизацију свих негативних утицаја овог вида саобраћајног опслуживања на непосредно окружење.

ОПИС КАРАКТЕРИСТИКА ПРОЦЕЊЕНИХ УТИЦАЈА

Предвиђене мере и активности, које ће обезбедити одрживи развој овог подручја ће имати кумулативно дејство у погледу заштите природних ресурса.

Изградња фекалне канализационе мреже у насељу са уређајем за пречишћавање отпадних вода, и пречишћавање отпадних вода код привредних субјеката до нивоа прописаног квалитета пре упуштања у реципијенте, измештање дела трасе канала I/64 ће допринети заштити површинских и подземних вода директно и земљишта индиректно, што ће у свако случају допринети побољшању квалитета животне средине простора насеља.

Адекватним одлагањем комуналног отпада и сточних лешева ће се заштити земљиште од потенцијалног загађења, а истовремено и водоносни слојеви, што посебан значај има у случајевима епидемија сточних болести. Ограђивањем ових простора и формирањем заштитних појаса ће се обезбедити и заштита ваздуха од загађивања у смислу развејавања и ширења непријатних мириса.

Експлоатација минералних сировина и спровођење истражних радова ће изазвати одређене измене у структури земљишта и ове мере ће имати трајан карактер, а површине њихових лежишта трајно заузимају предметни простор.

При изградњи надземних високонапонских водова, због обезбеђења слободног простора за изградњу, као и приступа у току експлоатације објекта, у зависности од напонског нивоа надземног вода, обезбеђује се слободан коридор од 10м до 100м, у зависности од напонског нивоа далековода и висине стуба далековода. При избору трасе надземног вода, и обезбеђењу слободног, уједно и заштитног коридора око надземног вода, води се рачуна да се избегне сеча стабала и растиња, или ако то мора, сведе на минимум.

У току редовног рада надземног вода, у близини надземног вода од 10м до 100м, у зависности од напонског нивоа, електромагнетно поље је константно присутно, те сталан боравак људи у близини оваквих поља може бити негативан по здравље људи.

У близини оваквих водова, тј. у заштитним коридорима, 10м до 100м, не планирају никакве активности, међутим, уколико се појави потреба за обављањем активности морају се тражити услови надлежног дистрибутера.

Највећи број еколошких фактора, због међусобне условљености и интеракције, имају реверзибилни карактер, што се предпоставља и за посматрани простор.

4. УСКЛАЂЕНОСТ НАВЕДЕНИХ УТИЦАЈА СА ВАЖЕЋИМ СТАНДАРДИМА, ПРОПИСИМА И ГВИ

Током израде планских решења за План генералне регулације Црвенке, као и Извештаја о стратешкој процени овог Плана, коришћена је следећа просторно планска документација, као и законски и подзаконски акти:

- Просторни план Републике Србије
- Закон о планирању и изградњи («Службени гласник РС», бр. 47/2003),
- Правилник о садржини, начину израде, начину вршења стручне контроле урбанистичког плана, као и условима и начину стављања плана на јавни увид («Службени гласник РС», бр. 12/2004),
- Закон о класификацији делатности и регистру јединица разврставања («Службени лист СРЈ», бр. 31/96, 12/98, 59/98 и 74/99),
- Закон о санитарном надзору («Службени гласник РС», бр. 125/2004),
- Правилник о техничким нормативима за приступне путеве, окретнице и уређене платое за ватрогасна возила у близини објеката повећаног ризика од пожара («Службени лист СРЈ», бр. 8/95),
- Правилник о условима за планирање и пројектовање објеката у вези са несметаним кретањем деце, старих, хендикепираних и инвалидних лица («Службени гласник РС», бр. 18/97),
- Закон о културним добрима («Службени гласник РС», бр. 71/94),
- Законом о заштити животне средине («Службени гласник РС», бр. 135/2004),
- При пројектовању и грађењу стамбених објеката придржавати се Правилника о минималним техничким условима за изградњу станова («Службени лист СФРЈ», бр. 45/67),
- Закон о заштити животне средине («Службени гласник РС», бр. 66/91, бр. 53/92, 135/2004),
- Закон о процени утицаја на животну средину («Службени гласник РС», бр. 135/2004),
- Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину («Службени гласник РС», бр. 135/2004),
- Закон о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине («Службени гласник РС», бр. 135/04),
- Закон о цевоводном транспорту гасовитих и течних угљоводоника («Службени лист СРЈ», бр. 29/97),
- Закон о транспорту, дистрибуцији и коришћењу природног гаса («Службени гласник РС», бр. 66/91 и 12/96),
- Правилник о техничким условима и нормативима за безбедан транспорт течних и гасовитих угљоводника магистралним нафтоводима и гасоводима и гасоводима намеђународни транспорт («Службени лист СФРЈ», бр. 26/85),
- Зоне опасности простора угрожених експлозивним смешама гасова и пара (ЈУС Н. С8. 007),
- Закон о заштити од пожара («Службени лист СР Србије», бр. 37.88, «Службени гласник РС», бр. 53/93, 67/03 и 48/94),
- Правилник о граничним вредностима, методама мерења емисије, критеријумима за успостављање мерних места и евиденцији података («Службени гласник РС», бр. 54/92, 30/99),
- Правилник о граничним вредностима емисије, начину и роковима мерења и евидентирања података («Службени гласник РС», бр. 30/97, 35/97),
- Закон о водама («Службени гласник РС», бр. 46/91, 53/93, 54/96),
- Правилник о опасним материјама у водама («Службени гласник СРС», бр. 31/82),
- Правилник о условима које морају да испуњавају предузећа и друга правна лица која врше одређену врсту испитивања квалитета

- површинских и подземних вода, као и испитивање квалитета отпадних вода («Службени гласник РС», бр. 41/94, 47/94),
- Правилник о одређивању пословних и других објеката за које није потребно прибављање водопривредних услова («Службени гласник РС», бр. 41/94),
 - План за заштиту вода од загађивања («Службени гласник РС», бр. 6/91),
 - Закон о пољопривредном земљишту («Службени гласник РС», бр. 49/92, 53/93, 67/93, 48/94, 46/95, 54/96, 14/00),
 - Закон о енергетици ("Службени гласник Републике Србије", број 84/04);
 - Закон о телекомуникацијама("Службени гласник Републике Србије", број 44/03);
 - Правилник о техничким нормативима за заштиту објеката од атмосферског пражњења("Службени лист СРЈ" бр.11/96)
 - Правилник о техничким нормативима за заштиту електроенергетских постројења и уређаја од пожара("Службени лист СРЈ" бр.74/90)
 - Правилник о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напона од 1 кВ до 400 кВ ("Службени лист СФРЈ" бр.65/88 и СРЈ бр.18/92)
 - Правилник о техничким нормативима за електричне инсталације ниског напона ("Службени лист СФРЈ" бр.53/88 , 54/88 и 28/95)
 - Правилник о техничким нормативима за заштиту нисконапонских мрежа и припадајућих трансформаторских станица ("Службени лист СФРЈ" бр.13/78 и 37/95)
 - Правилник о техничким нормативима за уземљење електроенергетских постројења називног напона изнад 1000В ("Службени лист СРЈ" бр.61/95)
 - Правилник о техничким нормативима за електроенергетска постројења називног напона 10 кВ за рад под напоном 20кВ ("Службени лист СФРЈ" бр. 10/79)
 - Правилник о техничким нормативима за заштиту електроенергетских постројења од пренапона("Службени лист СФРЈ" бр. 7/71 и 44/76)
 - Закон о цевоводном транспорту гасовитих и течних угљоводоника («Службени лист СРЈ», бр. 29/97),
 - Закон о транспорту, дистрибуцији и коришћењу природног гаса («Службени гласник РС», бр. 66/91 и 12/96),
 - Правилник о техничким условима и нормативима за безбедан транспорт течних и гасовитих угљоводника магистралним нафтоводима и гасоводима и гасоводима замеђународни транспорт («Службени лист СФРЈ», бр. 26/85),
 - Зоне опасности простора угрожених експлозивним смешама гасова и пара (ЈУС Н. С8. 007),
 - Закон о заштити од елементарних и других већих непогода («Службени гласник РС», бр. 20/77),
 - Закон о коришћењу средстава за санацију и заштиту од елементарних непогода («Службени гласник РС», бр. 50/92),
 - Закон о заштити од пожара («Службени гласник СРС», бр. 37/88 и «Службени гласник РС», бр. 53/93, 67/93, 48/94),

Постојећи закони и важећи стандарди у области саобраћаја дају само смернички приступ интегралној заштити предметног простора јер не постоји разрада закона у виду правилника и упутства, који ће утврдити облике, начине и мерења потребних параметара животне средине тј. стварање нумеричких основа за даља истраживања и мониторинг. Не постоје законски утврђени методи потребних истраживања и обраде података за дефинисање закључака за предузимање одговарајућих мера заштите животне средине.

Постоји велики број међународних и националних прописа, стандарда и препорука, који се односе на излагање електромагнетним таласима у опсегу радија.

Међународни комитет за нејонизујуће зрачење, Међународног удружења за заштиту од зрачења (ИРПА/ИНИРЦ), донео је 1990. године препоруке о дозвољеним нивоима изложености електричним и магнетним пољима, фреквенција 50 или 60 Хз, који за општу популацију износе 5 кЊ/м и 0,1μТ. Одговарајући ЈУС прописи не постоје.

Национални стандард ЈУС Н.НО.205 делимично покрива ову област, те према овом стандарду, у опсегу од 30 МХз до 300 ГХз, норма за општи људску популацију износи 2 кЊ/м² односно 27,45 Њ/м.

Поређењем интензитета електричног и магнетног поља којима може бити изложена општа људска популација у природном окружењу, са граничним вредностима може се закључити да су ова прекорачења могућа само у непосредној близини далековода и извора радиофреквентног зрачења, а применом мера заштите при употреби оваквих објеката онемућава се негативан утицај.

5. МЕТОДОЛОГИЈА ИЗРАДЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

Основни методолошки приступ и садржај Стратешке процене утицаја одређен је Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину. Стратешка процена је израђена на основу Плана генералне регулације Црвенке, расположивих статистичких података, просторно-планске документације, експертских мишљења и валоризације терена.

У Елаборату су анализиране све Планом предвиђене активности, извршена је синтезна процена њихових утицаја на природне ресурсе и створене вредности и дат је предлог адекватних превентивних и санационих мера заштите животне средине у контексту реализације концепта одрживог развоја овог подручја.

6. ИДЕНТИФИКАЦИЈА МОГУЋИХ ПРЕКОГРАНИЧНИХ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Података о прекограничним утицајима нема, а ако се предпостави да се ови утицаји могу појавити, надлежно Министарство спроводи поступак у наведеном контексту према другој држави и о томе обавештава јавност (у складу са Законом).

7. РЕЗУЛТАТИ ПРЕТХОДНИХ КОНСУЛТАЦИЈА СА НАДЛЕЖНИМ ОРГАНИМА И ОРГАНИЗАЦИЈАМА

У контексту израде Плана генералне регулације Црвенке и предметне Стратешке процене, остварене су консултације са:

- ЈП "Завод за изградњу" Кула , број 02-759/2006 од 5.10 2006
- ЈВП "Воде Војводине" Нови Сад број: 02-1333/7-05 од 7.02.2006.
- Републичка дирекција за путеве регионални центар "СЕВЕР"
Нови Сад број: 02-1742/2 од 30.12.2005.
- ЈП "Железнице Србије" сектор за стратегију и развој, број 102/06-08 од 9.01.2006.
- Покрајински завод за заштиту споменика културе,
број 03-412/22005 од 31.07.2006
- Завод за заштиту природе Србије, број:03-1027 од 20.02.2006.

- Сектор за санитарни надзор, одељење у Сомбору, Западнoбачки округ, Општина Кула, број: 107-53-03687/2005-07 од 10.01.2006.
- Покрајински секретаријат за енергетику и минералне сировине број 115-31-00014/2005-01 од 3.10.2005.
- НИС-НАФТАГАС- сектор за инвестициону изградњу, број: 52-2518 од 13.02.2006.
- СРБИЈАГАС - Нови Сад, број: 08-01-2075/1 од 27.12.2005.
- 21 Електровојводина - Електродистрибуција "Сомбор", број: ПХ 6.30.3.- 714/2 од 12.12.2005.
- Републичка агенција за телекомуникације, број: 1-03-031-2/05 од 25.01.2006.
- Телеком Србија Дирекција за мобилну телефонију
- Сектор за мрежу у Београду број: Т01/7 149848 од 26.12.2005.
- Сектор за експлоатацију и одржавање, у Београду број: Т01/72980 од 11.01.2006.
- Сектор за експлоатацију и одржавање телекомуникационе мреже, Нови Сад, број: 01-47787/05 СМС од 18.01.2006.
- Сектор за експлоатацију и одржавање телекомуникационе мреже, Нови Сад, број: 01-47787/05 СМС од 18.01.2006.
- Сектор за експлоатацију и одржавање телекомуникационе мреже, Сомбор број: 09-10/04 од 09.01.2006.
- Мобтел Србија, број: 151/12/06 од 12.01.2006.
- Републичка радиодифузна агенција, број 314/05 од 21.12.2005
- РТС-ПЈ развој и сертификација, Београд од 20.04.2006.
- Министарство одбране-Одељење за одбрану ЗАПАДНО-БАЧКОГ ОКРУГА, реферат за одбрану Кула, број: 82-8/2006-13.2. од 5.09.2006.
- МУП, Секретаријат унутрашњих послова Сомбор, 07 број 217-249/05 од 20.12.2005.
- Републички хидрометеоролошки завод, Београд, број: 92 75/2005 од 24.01.2006
- Републички сеизмолошки завод, Београд, број: 1133/1 од 26.12.2005.

8. МЕРЕ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ И ОГРАНИЧАВАЊЕ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА

8.1. Ваздух

Заштита ваздуха ће се обезбедити следећим мерама:

- изградњом обилазница и модернизацијом и доградњом саобраћајне мреже,
- гасификацијом насеља,

- адекватним одлагањем комуналног отпада и сточних лешева, у складу са Националном стратегијом управљања отпадом и важећим правилницима,
- повећањем зеленог фонда и формирањем заштитног зеленила,
- санацијом и рекултивацијом постојеће депоније након завршене експлоатације и бившег позајмишта циглане и таложних поља
- успостављањем мониторинга ваздуха.

8.2. Воду

У циљу заштите вода потребно је:

- Изградити фекалну канализациону мрежу са уређајем за пречишћавање отпадних вода
- Отпадне воде индустрије се морају пречистити до одговарајућег квалитета и упустити у реципијенте под условима које прописују надлежна предузећа,
- применити планиране мере у зонама и појасевима санитарне, заштите изворишта водоснабдевања,
- забранити уношење опасних и штетних материја које доводе до прекорачења прописаних вредности
- забранити уношење чврстих и течних материја које могу загадити воду или могу изазвати замуљивање, заслањивање воде и таложње наноса;
- забранити коришћење напуштених бунара као септичких јама;
- успоставити мониторинг површинских и подземних вода

Заштита изворишта подземних вода се спроводи формирањем зона заштите у којима се прописују мере заштите у складу са Елаборатом о зонама и појасевима санитарне заштите изворишта водоснабдевања Црвенке. Овим Елаборатом су дефинисане зоне заштите изворишта (графички прилог број 1.)

Зоне санитарне заштите изворишта водоснабдевања утврђене су у складу са Правилником и Елаборатом а на основу услова који постоје на изворишту.

Непосредна зона заштите изворишта

Непосредну зону заштите изворишта формирати око свих водозахватних објеката-дубоких бунара димензије ових зона су у просеку 25x25 м. Ову зону је потребно на прописан начин оградити (висина ограде је 2,0 м). У ову зону је дозвољен улаз само запосленим лицима која раде у водоводу и која су под здравственим надзором. Ова зона се може користити као сенокос али без употребе пестицида, хербицида и ђубрива који могу загадити воду.

Ужа зона заштите

Ужа зона заштите изворишта дефинисана је на основу хидрогеолошких услова и одредби наведеног Правилника. За другу издан посебну погодност представља постојање глиненог слоја од 50 до 100 м који спречава директан утицај евентуалних радова и екцеса на површини терена на стање квалитета подземних вода.

С обзиром на постојећу ситуацију на терену ужа зона заштите изворишта захтева допунска ограничења, од радова на заштити изворишта по потребно је извршити спречавање директног загађења издани које је сада омогућено преко дубоких бунара.

Посебне мере заштите у овој зони треба спровести како би се заштитила прва издан која је потенцијална издан за будуће водоснабдевање. Ова издан има лошије услове природне заштите, свега 5 до 20 м глиновитих седимената преталоженог леса.

Приликом спровођења мера за заштиту прве зоне изворишта пре свега треба штитити прву издан од евентуалног загађења, а самим тим биће заштићена и друга издан из које се тренутно врши водоснабдевање, јер једном унето загађење у издан јако се тешко, дуготрајно и скупо отклања и санира.

Подручје уже зоне заштите обухвата шире подручје око експлоатационих бунара које је одређено на основу радијуса дејства бунара на изворишту, односно појединачних бунара. Подручје уже зоне заштите дефинише радијус дејства бунара на изворишту и дато је у графичком прилогу бр 1.

У простору зоне уже заштите прописују се следеће мере:

- Забранили изградњу индустријских и других објеката чије отпадне воде и друге отпадне материје из технолошког процеса могу загадити воду у извориту, односно сваки изграђени објекат мора имати доказницу (елаборат) којим се доказује да производним процесом, отпадним водама, депонијама или на други начин не угрожава квалитет воде. Изузетак су објекти који су од посебног значаја за нашу земљу

- Забранили складиштење чврстих отпадака и јаловине уз сталну контролу и санацију ових појава,

- Забранили изградњу резервоара и претакалишта за нафту и нафтне деривате. Постојећи- наслеђени резервоари (ако постоје у ужој зони заштите) морају задовољити ригорозне мере сигурности по околину и морају перманентно бити под мерама контроле.

- Забранили испуштање и просипање материја (киселина, база, радиоактивних материја и др.) које могу угрозити подземне и површинске воде у оквиру уже зоне заштите

- Забранили испуштање и просипање материја које су по свом саставу опасне и штетне за подземне воде,

- Забранили експлоатацију и депонување шљунка и песка, као и копање и одвожење повлатног слоја и замену другим материјалима,

- Забранили сва бушења у ужој зони заштите, изузев, оних који се врше за потребе овог изворишта,

- Забранили сахрањивање и укопавање угинулих животиња,

- На саобраћајници Врбас-Кула-Црвенка-Сивац-Сомбор која пролази непосредно кроз ужу зону заштите, а непосредно поред експлоатационих објеката изворишта спровести следеће:

- Ограничење брзине возила на 40км/х постављањем прописаних саобраћајних знакова на одговарајућим местима уласка саобраћајнице у ужу зону санитарне заштите,

- Забрану превоза опасних течних материја, које могу да се транспортују заобилазним путем до места опредељења,

- Изградњу канализације у банкини пута (риголе) којом ће се све воде од падавина одвести са коловоза, а поред пута одвести ван уже зоне заштите,

- Видно означити улазак у ужу зону санитарне заштите постављањем табли са натписом: "Пажња улазите у зону строгог режима санитарне

заштите” Табле поставити на свим местима уласка путева у ужу зону заштите,

- Пољопривредну производњу у ужој зони санитарне заштите треба дозволити, али уз контролисану примену агрохемијских средстава.

Шира зона заштите

Шира зона заштите изворишта обухвата део ширег сливног подручја изворишта која није под утицајем рада бунара.

На простору шире зоне заштите забрањена је употреба неразграђивих пестицида, инсектицида и осталих средстава за заштиту пољопривредних култура.

Решавање проблема упуштања комуналних и индустријских отпадних вода у отворене реципијенте или у подземље у широј зони заштите изградњом одговарајућих постројења и уређаја за одвођење и пречишћавање отпадних вода.

Санација депоније и довођење у стање које не угрожава квалитет подземних вода.

Проналажење решења за санацију лагуна, како би се избегао утицај отпадних вода на воде прве издани у зони изворишта.

Израда постројења за третман отпадних вода у фабрици шећера И у фабрици алкохола “Панону”.

Изградњу индустријских објеката на овом подручју треба избегавати. Међутим, сваки изграђени објекат мора имати доказницу (елаборат) којим доказује да производним процесом, отпадним водама, депонијама или на други начин не угрожава квалитет воде.

У условима развоја постојећих насеља и саме Црвенке, потребно је изградити систем канализације уз биолошку стабилизацију вода пре њеног упуштања у реципијент.

Потребно је на подручју ове зоне забранити уклањање горњег глиновитог слоја и неконтролисан ископ песковитог мастеријала алувиона, као и накнадно наменско коришћење депресије за депоновање отпадака.

Подручје обухваћено широм зоном заштите је регионалног карактера и као такво далеко превазилази истражни простор, јер се прва издан простире на ширем подручју. Овако велико подручје је брига свих служби и брига нас самих у очувању квалитета подземних вода прве издани.

Појасеви заштите изворишта

Појас заштите око главних потисних цевовода од бунара до постројења за дистрибуцију воде потрошачима и будућег постројења за третман вода је истовремено и непосредна и ужа зона заштите. Посебне мере заштите треба предузети на пролазу потисног цевовода са локације групе бунара преко канала Безда - Бечеј.

Појасеве заштите око главних дистрибутивних цевовода до дистрибутивне мреже и резервоара спровести у свему према одредбама Правилника.

У складу са законом - Службени гласник број 33/78 год. према члану 9. потребно је да се појасеви и зоне заштите унесу у катастарске планове, као и у Просторне и Урбанистичке планове.

8.3. Земљиште

У циљу заштите земљишта, као природног ресурса, потребно је

- контролисати примену агротехничких мера у пољопривреди
- одлагање отпадних материја вршити у складу са Националном стратегијом управљања отпадом и другим важећим Правилницима
- израдити катастар загађивача
- успоставити мониторинг земљишта.

У циљу заштите земљишта од загађења, за адекватно одлагање комуналног отпада ће се користити постојећа локација североисточно од насеља, у складу са важећим правилницима. Ова локација ће имати привремени карактер до формирања мреже регионалних депонија. Уколико на територији општине Кула буде лоцирана трансфер станица постојећа локација депоније ће бити рекултивисана. Функционисање и опремљеност депоније ће се вршити у складу са важећим прописима.

Као потенцијални извор загађивања земљишта је неконтролисана употреба хербицида, пестицида и минералних ђубрива у пољопривредној производњи где се контаминира земљиште, али и подземне воде јер путем атмосферских талога ово загађивање спира и може доспети у подземне воде.

Пољопривредно земљиште се налази и окружује простор северозападне радне зоне у оквиру ког се налази и насељско извориште. До привођења планираној намени, на овом простору употреба хербицида, пестицида и осталих препарата, требала би да буде строго контролисана, посебно у ужој зони заштите, јер се неконтролисаним дугогодишњим коришћењем ових средстава, стварају предуслови за пролаз загађења до издани.

Приликом изградње инфраструктуре, током извођења земљаних радова - ископавања рова и затрпавања инфраструктурних објеката у одређеној мери ће се нарушавати слојевита структура земљишта, односно доћи ће до краткотрајне деградације земљишта на месту извођења радова. Ови радови међутим немају негативан утицај на земљиште као природни ресурс, с обзиром да при оваквим радовима не долази до загађења земљишта.

Планске активности на постављању инфраструктурних водова, немају негативног утицаја на земљиште.

Приликом изградње истражних бушотина, услед грађевинских радова, долази до краткотрајне деградације земљишта на месту извођења радова, које се након завршетка радова доводи у првобитно стање.

Утицај саобраћајне инфраструктуре на земљиште као природни ресурс, није сигнификантан, осим у акцидентним ситуацијама.

8.4. Створене вредности

У контексту заштите непокретних културних добара прописани су услови очувања, одржавања и коришћења добра од стране надлежног Завода за заштиту споменика културе. С обзиром да на простору насеља нема заштићених споменичких вредности него евидентираних вредности која су у поступку заштите исте је потребно валоризовати и покренути поступак заштите у року предвиђеном Законом.

8.5. Природне вредности

Код заштите природних вредности поступити у складу са условима добијеним од Завода за заштиту природе (услови наведени у тачки 2.9. овог Извештаја).

Ако се током извођења радова наиђе на природно добро, које је геолошко-палеонтолошког или минеролошко-петрографског порекла (за које се представља да има својство природног споемника) извођач је дужан да о томе обавести овај Завод и да предузме све мере, како се природно добро не би оштетило до доласка овлашћеног лица.

8.6. Мере заштите животне средине код изградње инфраструктуре

Саобраћајна инфраструктура

Да би се омогућила заштита од буке, вибрација и издувних гасова возила у транзиту, и да би се ниво безбедности у саобраћају повећао планирана је изградња обилазница путева вишег техничког стандарда (регионалног пута Р-101 Врбас -Сомбор) и изштање трасе локалног пута (Крушчић- Црвенка-Нова Црвенка).

Деоница постојећег регионалног пута Р 101 , која пролази кроз насеље планирана је за измештање на обилазницу северно од насеља и иста добија категорију државног пута 1. реда, у складу са Просторним планом републике Србије, чиме се повећава проточност саобраћаја , отклањају досадашњи негативни утицаји транзитног саобраћаја на животну средину у насељу.

Потез постојећих локалних путева Крушчић- Црвенка- Н. Црвенка, планиран је као државни пут 2. реда (правац Оџаци- Б.Топола), с тим да је планирана обилазница овог пута, која се пружа уз југо-западну и северозападну страну насеља и повезује са планираном обилазницом пута 1. реда (Р101) којом ће се усмерити транзитни саобрај на овом правцу као и изворно- циљни саобраћај из и у радне зоне. На овај начин би се такође смањили негативни утицаји саобраћаја у насељу јер би се тиме избегао пролаз теретних возила кроз насеље, односно ова возила би се усмерила према радним зонама и обилазници (Р-101).

Електроенергетска и телекомуникациона инфраструктура

Реализација планиране електроенергетске инфраструктуре, уз поштовање свих потребних мера са аспекта заштите животне средине неће довести до негативних утицаја, те проблеми у Плану везано за електроенергетску инфраструктуру нису ни разматрани, са изузетком далековода од 110 кВ.

У коридору далековода 110 кВ није дозвољена изградња објеката без сагласности власника далековода.

Изградња антенских система за потребе остваривања радио-релејних веза мобилних телекомуникација, кабловског дистрибутивног система, интернета, радија и телевизије, који ће се у актуелном периоду реализовати, нису разматрани као објекти који ће имати негативан утицај на животну средину, с обзиром да се негативан утицај огледа у нејонизованом зрачењу које емитују антенски системи, на веома блиским растојањима изворима зрачења од свега неколико метара, а и узимајући

у обзир да се приликом одређивања локација ових објеката, као и изградње, предузимају мере да се негативан утицај на животну средину сведе на минимум (постављањем извора ових зрачења, антена, на веће висине, на антенске стубове или друге више објекте, онемогућавањем приступа).

Термоенергетска инфраструктура

Насељска гасоводна мрежа средњег и ниског притиска је реализована и у експлоатацији је. Снабдевање гасом се врши са магистралног гасовода Госпођинци - Апатин. Насеље има своју главну мерно регулациону станицу (ГМРС).

Природни гас са аспекта заштите животне средине, представља један од најповољнијих енергетских ресурса. Међутим, треба нагласити да не постоји ни један енергетски ресурс код којег током експлоатације не долази до загађења животне средине. Стога се приликом изградње гасоводне мреже водило рачуна о условима које су поставиле надлежне организације и предузећа.

IV СМЕРНИЦЕ ЗА ПЛАНОВЕ НА НИЖИМ ХИЈЕРАРХИЈСКИМ НИВОИМА

Разрада и даље спровођење Плана генералне регулације Црвенке вршиће се путем израде Плана детаљне регулације, Урбанистичких пројеката и Извода из Плана, Аката о урбанистичким условима и слично.

Спровођење овог плана ће се вршити на два начина:

- а) Непосредним спровођењем кроз поступак израде Акта о урбанистичким условима, а у складу са условима датим овим планом или важећим планом нижег реда.
- б) Израдом планова детаљне регулације, а чија је обавеза израде утврђена овим планом.

За све објекте који могу имати утицаја на животну средину, надлежни орган може прописати израду Студије процене утицаја на животну средину у складу са Законом о заштити животне средине («Службени гласник РС», бр. 135/04), Законом о процени утицаја на животну средину («Службени гласник РС», бр. 135/04), Правилником о садржини студије о процени утицаја на животну средину ("Службени гласник Републике Србије", број 69/2005) и Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину ("Службени гласник Републике Србије", број 84/2005).

V ПРОГРАМ ПРАЋЕЊА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Развој мониторинг система представља један од приоритетних мера заштите животне средине у будућности. Резултати мониторинга најадекватније показују промене у времену и простору и тиме обезбеђују могућност одређеног и правовременог реаговања, кориговања започетих активности и тестирања исправности утврђених програма заштите и развоја.

Компоненте животне средине обухваћене мониторингом:

Основни параметри који треба да се прате у оквиру мониторинга на територији насеља Црвенка треба да обухвате главне компоненте животне средине:

- земљиште
- вода
- ваздух
- бука

С обзиром да на територији општине Кула и насеља Црвенка не постоји урађен јединствен катастар загађивача, распоред мерних места на територији насеља се може предложити на основу процене могућих загађивања.

У циљу свеобухватног сагледавања свих проблема на територији општине потребно је додатно консултовати све надлежне органе и организације, како би се створила савремена мрежа која одговара свим европским стандардима, у циљу приближавања Европској Унији у свим доменима, имајући у виду да је заштита животне средине веома важан сегмент нашег будућег развоја и просперитета.

Мониторинг земљишта

Активности на мониторингу квалитета земљишта подразумевају праћење стања и промена у оквиру следећих параметара:

- физичко-хемијске карактеристике (општи параметри: физичко хемијски показатељи квалитета, микроелементи, тешки метали, специфични органски полутанти: угљоводоници, пестициди),
- микробиолошке карактеристике (садржај органске материје, укупан садржај органског угљеника, садржај опасних и штетних материја, тешких метала, минералних уља...).

Предлог је да се врши мониторинг земљишта на:

- простору таложних поља фабрике шећера и фабрике алкохола пре изношења и након изношења муља,
- простору насељског водозахвата

Праћење параметара квалитета земљишта (мониторинг) је неопходно вршити у континуитету дуги низ година.

Контролу квалитета земљишта спроводити у складу са *Правилником о дозвољеним количинама опасних и штетних материја у земљишту («Службени Гласник Републике Србије», бр. 23/99).*

Мониторинг воде

У циљу утврђивања мера, које треба предузимати ради заштите вода од загађивања и контроле резултата реализованих мера заштите, потребно је, поред систематског праћења квалитета површинских и подземних вода, додатно вршити и контролу квалитета површинских и подземних вода.

У складу са Оквирном директивом ЕУ за воде, контролом квалитета воде треба обухватити следеће полутанте:

- органохалогена једињења и супстанце, које могу стварати таква једињења у воденом окружењу,
- органофосфорна једињења,
- органокалајна једињења,
- супстанце и препарате за које је доказано да имају канцерогена и мутагена својства или које преко воденог окружења могу утицати на продукцију,
- перзистентне угљоводонике и перзистентне и биоакумулативне органске и токсичне материје,
- цијаниде,
- метале и једињења метала,
- арсен и једињења арсена,
- биоциди и производи намењени заштити биља,
- материје у суспензији,
- материје које потпомажу еутрофикацију (нитрати и фосфати),
- материје које неповољно утичу на равнотежу кисеоника (и који се могу мерити применом параметара као што су БПК -биохемијска потрошња кисеоника, ХПК-хемијска потрошња кисеоника, итд.).

Предлог је да се врши мониторинг воде на:

- местима упуштања отпадних вода у реципијенте,
- на простору изворишта насељског водозавода,
- на просторима поред резервоара у којима се складиште опасне материје и поред резервоара за нафту и нафтне деривате

На основу Закона о водама, а у складу са *Програмом систематског испитивања квалитета површинских и подземних вода Републике Србије*, Републички хидрометеоролошки завод на територији општине Кула се врши мониторинг воде на једном мерном месту на каналу Врбас –Бездан на профилу Мали Стапар и на два мерна на територији општине Врбас где се појављују кумулативна загађења са територије обе општине.

Оцену стања квалитета вода водотока вршити на годишњем нивоу, у складу са методологијом и критеријумима дефинисаним *Уредбом о класификацији вода међурепубличких водотока, међудржавних вода и вода обалног мора Југославије ("Службени лист СФРЈ", бр. 6 /8).*

Мониторинг ваздуха

Испитивање квалитета ваздуха, што подразумева мерење емисије и имисије, треба вршити у складу са домаћом и страном законском регулативом и стандардима, који се односе на ову област.

Контрола квалитета ваздуха мерењем **имисије** врши се ради праћења загађености ваздуха у близини појединачног извора и у случају разбацаних високих и ниских извора загађивања по читавој површини.

Предлог мониторинга ваздуха:

У оквиру праћења квалитета ваздуха предлог је да се одреде два мерна места на:

- раскршћу улица Маршала Тита и Моше Пијаде
- и на раскршћу улица Маршала Тита и Вељка Влаховића
- на простору радних зона

Предлог је да се мерење имисије врши два пута годишње у јануару месецу (у грејној сезони) и у јулу месецу (ван грејне сезоне)

Контролу квалитета ваздуха мерењем имисије треба вршити у складу са Правилником о граничним вредностима штетних материја, методама мерења имисије, критеријума за успостављање мерних места и евиденције података (Сл. г. РС бр. 54 /92 и30/99), а контролу квалитета ваздуха мерењем **емисије** загађујућих материја у складу са *Правилником о граничним вредностима емисије, начину и роковима мерења и евидентирања података ("Службени гласник РС", бр. 30/97, 35/97).*

Поред тога за праћење квалитета ваздуха потребно је редовно пратити мерне извештаје појединачних привредних субјеката, а у складу са прописаним мерењима приликом добијања сагласности на студију о процени утицаја на животну средину или по решењу инспектора за заштиту животне средине.

Предлог праћења нивоа буке:

Предлог је да се за праћење нивоа буке одреде мерна места на истим локацијама као и мерна места имисије из истих разлога.

Поред тога у обзир треба узети извештаје појединачних мерења нивоа буке у складу са прописаним мерењима приликом добијања сагласности на студију о процени утицаја на животну средину или по решењу инспектора за заштиту животне средине.

РЕЗИМЕ

Предметним Елаборатом су, на основу мултидисциплинарног начина рада, вредноване све мере и активности предвиђене Планом, процењени су њихови потенцијално негативни утицаји, који се могу реализовати имплементацијом Плана, уочене су потенцијалне зоне угрожености животне средине на овом простору и дат је предлог адекватних мера заштите животне средине за њихову елиминацију или смањење.